

Miljøgodkendelse til
husdyrproduktion
på Strandvejen 10,
4532 Gislinge

MILJØGODKENDELSE

§16A, STK. 2

Holbæk Kommune, 5. februar 2020

Oplysninger	
Ansøger	Avdebogård Svineproduktion ApS
Ansøgers adresse	Bjergskovvej 24, 4300 Holbæk
Kontaktperson	Kenneth Øster, Løserupvej 55, 4300 Holbæk
Bedriften	Strandvejen 10, 4532 Gislinge
Ejer af bedriften	Preben Hansen
CVR	19720640
P.nr	1003950265
CHR	99012
Ejendomsnummer	3160019168
Matrikler	6, Lammefjorden, Gislinge
Virksomhedstype	IE-brug
Ansøgningsnummer	211221
Konsulent	Max Jakobsen Miljørådgivning
Myndighed	Holbæk Kommune
Journal nr.	19/19443

Indhold

1. Ikke-teknisk resumé	5
2. Afgørelse om miljøgodkendelse	7
2.1 Retsbeskyttelse	7
2.2 Klagevejledning	7
2.3 Offentliggørelse af ansøgning	8
2.4 Høring	8
2.5 Offentliggørelse af afgørelsen	9
3. Vilkår for miljøgodkendelsen	10
4. Miljøreddegørelse og -vurdering	15
4.1 Sagsforløb og forudsætninger	15
4.1.1 Konsulent	16
4.2 Produktionsareal, dyrehold og drift	16
4.2.1 Det ansøgte projekt	16
4.2.2 Produktionsareal og dyrehold	16
4.2.3 Drift (Gyllekøling – Reduktion af lugt- og ammoniakemission)	17
4.3 Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til faste afstandskrav	18
4.4 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	19
4.5 Opbevaring af husdyrgødning, kapacitet og håndtering	23
4.6 Ammoniakfordampning	23
4.6.1 Naturvurdering – krav til kvælstofdeposition til ammoniakfølsomme naturtyper	23
4.6.2 Bilag IV-arter	28
4.6.3 BAT – Ammoniakemission	29
4.7 Lugt	29
4.8 Øvrige gener	30
4.8.1 Støj	30
4.8.2 Støv	31
4.8.3 Lys	31
4.8.4 Skadedyr	31
4.8.5 Transport	32
4.9 Affald og ressourcer	33
4.9.1 Affald	33
4.9.2 Tagvand	34
4.9.3 Olie og kemikalier	34
4.9.4 Energiforbrug	34

4.9.5	Vandforbrug	34
4.10	BAT og ophør med videre	35
4.10.1	BAT – Foder	35
4.10.2	BAT – Energi	35
4.10.3	BAT – Vand	35
4.10.4	BAT – Management	35
4.10.5	Alternative løsninger.....	36
4.10.6	Driftsforstyrrelser og uheld.....	36
4.10.7	Ophør af husdyrbruget.....	36
4.11	Samlet vurdering	37
5.	Bilag	38

1. Ikke-teknisk resumé

Ikke-teknisk resumé er udarbejdet af ansøger (henvisninger er til ansøgers miljøkonsekvensrapport (bilag 3)):

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der søges om at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 1.073 m² til et produktionsareal på 6.461 m².

Der bygges følgende nye stalde:

To klimastalde med hver et bruttoareal på 1.009 m² og et produktionsareal på hver 784 m².

En klimastald med et bruttoareal på 592 m² og et produktionsareal på 376 m².

Tre slagtesvinestalde med hver et bruttoareal på 1.315 m² og et produktionsareal på hver 984 m².

En slagtesvinestald med et bruttoareal på 637 m² og et produktionsareal på 492 m².

Der bygges følgende øvrige driftsbygninger:

Et kontor og forrum på 420 m² i forlængelse af den ene klimastald.

Et udleveringsrum på 250 m² i forlængelse af den ene slagtesvinestald.

En halm- og foderlade på 975 m², der placeres imellem nye klimastalde og nye slagtesvinestalde.

Fem fodersiloer med en kapacitet på hver 150 ton.

Alle nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger.

På bilag 1a er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 1b er der en plantegning over staldene og øvrige nye driftsbygninger.

Lugt

Lugtgenafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Der ligger et internationalt naturbeskyttelsesområde ca. 10 km øst for ejendommen. Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget. Den planlagte ændring af husdyrproduktionen vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT.

Kravet om maksimal ammoniakemission er overholdt med valg af et staldsystem med delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv i stierne) og gyllekøling i alle nye stalde

Der er desuden anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative placeringer til de nye driftsbygninger. En placering i direkte tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer vurderes at være den bedste placering. Desuden er terrænet omkring de eksisterende driftsbygninger relativt fladt således, at alle bygninger kommer til at ligge i samme kote.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Strandvejen 10 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre de nye driftsbygninger sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der anvendes nye miljøteknologier, der nedbringer miljøbelastningen pr. produceret enhed.

2. Afgørelse om miljøgodkendelse

Holbæk Kommune meddeler godkendelse til husdyrbruget på Strandvejen 10, 4532 Gislinge, matrikelnummer 6 Lammefjorden, Gislinge. Der gives godkendelse til et samlet produktionsareal på 6.461 m² til smågrise og slagtesvin. I forbindelse med godkendelsen etableres syv nye stalde, kontor, udleveringsrum, halm- og foderlade, samt fem nye fodersiloer.

Miljøgodkendelsen meddeles med hjemmel i § 16a, stk. 2 i husdyrbrugsloven¹ og på de vilkår som fremgår af godkendelsen, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen². Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi. Husdyrbruget kan således drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Godkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del. Hvis miljøgodkendelsen har været udnyttet og efterfølgende ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste tre år.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

2.1 Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugsloven. Dog kan vilkårene til enhver tid ændres efter reglerne i § 40, stk. 2.

Miljøgodkendelsen skal tages op til revurdering i 2028, hvor det skal vurderes, om husdyrbruget fortsat lever op til anvendelse af bedste tilgængelige teknikker og derudover skal husdyrbrugets totalpåvirkning af ammoniak til kategori 1 og 2-naturområder vurderes i forhold til de gældende ammoniakkrav for totaldeposition.

2.2 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives senest den **4. marts 2020** klokken 23:59.

Du klager via Klageportalen, som du kan finde her: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævnenes Hus´ hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugsloven)

² Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Holbæk Kommune via Klageportalen. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Holbæk Kommune. Kommunen sender herefter klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune. Kommunen videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

En klage har normalt ikke opsættende virkning. Det vil sige at afgørelsen kan udnyttes, mens klagen behandles – medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

2.3 Offentliggørelse af ansøgning

Ansøgning om miljøgodkendelse har været annonceret på kommunens hjemmeside, <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal>, i perioden fra 12. juni 2019 til 7. juli 2019.

I forbindelse med annonceringen er der indkommet 12 bemærkninger fra omkringboende. Bemærkningerne er, hvor kommunen har fundet det relevant, indgået i sagsbehandlingen af udkast til miljøgodkendelse. Se bemærkningerne og kommunens kommentarer hertil i bilag 4.

2.4 Høring

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring i perioden fra den 29. november 2019 til den 10. januar 2020.

Følgende har modtaget udkastet:

- Ansøger: Avdebogård Svineproduktion ApS, Bjergskovvej 24, 4300 Holbæk
- Ejer: Preben Hansen, Bjergskovvej 24, 4300 Holbæk
- Kontaktperson: Kenneth Øster, Løserupvej 55, 4300 Holbæk
- Ansøgers konsulent: Max Jakobsen Miljørådgivning, mjb@maxjakobsen.eu
- Danmarks Naturfredningsforening, Att. Therese Nissen, tgdn@dn.dk
- Frank Lykke Wigh og Cita Lykke Wigh, Strandvejen 7, 4300 Holbæk
- Jesper Andersen, Strandvejen 3, 4300 Holbæk – med flere
- Søren Brandt Wiuff, Strandvejen 1, 4300 Holbæk
- Ejere af nabomatrikler samt ejere og beboere inden for en beregnet konsekvensradius for lugt (1.428 meter).

Der er indkommet 15 hørings svar fra omkringboende, herunder en underskriftindsamling. Se hørings svar og kommunens bemærkninger hertil i bilag 5.

Hørings svarene har afstedkommet følgende ændringer i miljøgodkendelsen i forhold til udkastet:

- I afsnit 4.6.1 om naturvurdering er der tilføjet tre kort og en tabel. Der er tilføjet lidt tekst og anden tekst rettet (mest af redaktionel karakter).

2.5 Offentliggørelse af afgørelsen

Afgørelsen om miljøgodkendelse annonceres den 5. februar 2020 på kommunens hjemmeside, <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal>.

Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden dma.mst.dk.

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 5. februar 2020

Henrik Rasmussen

Agronom

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

- Ejer: Preben Hansen, Bjergskovvej 24, 4300 Holbæk
- Kontaktperson: Kenneth Øster, Løserupvej 55, 4300 Holbæk
- Ansøgers konsulent: Max Jakobsen Miljørådgivning, mjb@maxjakobsen.eu
- Ejere af nabomatrikler samt ejere og beboere inden for en beregnet konsekvensradius for lugt (1.428 meter)
- Øvrige, der er kommet med høringssvar (dog ikke øvrige på underskriftindsamling)
- Miljøforeningen på Gislinge Lammefjord
- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, seost@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk, dnholbaek-sa-ger@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk og holbaek@dof.dk

3. Vilkår for miljøgodkendelsen

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår:

Generelle vilkår

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedrørende husdyrbruget på ejendommen Strandvejen 10, 4532 Gislinge.
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger og beskrivelser, der fremgår af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten samt miljøredegørelsen og -vurderingen.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Vilkår vedrørende produktionsareal og dyrehold

4. Husdyrproduktionen skal etableres i henhold til nedenstående skema, og produktionsarealet må samlet set ikke overstige 6.461 m²:

Stald Nr.	Dyregruppe	Gulvsystem	Produktionsareal, m ²
1	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (50-75 % fast gulv)	699
2	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (50-75 % fast gulv)	374
3	Smågrise	Delvist spaltegulv (Toklimastald)	784
4	Smågrise	Delvist spaltegulv (Toklimastald)	784
5	Smågrise	Delvist spaltegulv (Toklimastald)	376
6	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)	984
7	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)	984
8	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)	984
9	Slagtesvin	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)	492
			6.461

*) Placering af staldene og produktionsarealet heri fremgår af bilag 1 og 2.

5. De forskellige staldafsnit skal anvendes til de dyregrupper og med de gulvtyper, der fremgår af tabellen i vilkår 4.

Vilkår vedrørende bygningsanlægget og husdyrgødning

6. Der skal senest 3 måneder fra godkendelsesdatoen udarbejdes en beplantningsplan for ejendommen. Planen skal følge de anvisninger, der er skrevet i afsnit 4.4. Planen skal indsendes til og godkendes af kommunen.
7. Der skal etableres trerækkede beplantning vest og nord for de nye bygninger. Placering og omfang af beplantning fremgår af grøn markering på bilag 1. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende træer og store buske. Træerne skal have en højde på mindst 8 meter, når de er udvoksede. Beplantning skal være etableret det førstkommande efterår efter meddelelse af godkendelse. Etablering skal ske med store planter, og beplantningen skal efterfølgende vedligeholdes så planterne ikke hæmmes i udviklingen.
8. Gyllekanalerne i staldafsnit 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9 (i alt 3.361 m² gyllekanaler) skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
9. Varmepumpen skal have en gennemsnitlig specifik køleeffekt på mindst 6,9 W/m² gyllekanal af hensyn til lugtreduktion.
Denne køleeffekt skal leveres i vedvarende drift, og derfor skal der være en daglig køleydelse på mindst 556,8 kWh.
10. Varmepumpen skal samlet set have en gennemsnitlig specifik køleeffekt på mindst 44,7 W/m² gyllekanal af hensyn til ammoniakreduktion.
Varmepumpen skal samlet set have en årlig køleydelse på mindst 1.315.752 kWh.
11. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på gyllekølingsanlægget. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige køleydelse (mindst 556,8 kWh), den månedlige køleydelse (mindst 109.646 kWh) og den årlige køleydelse (mindst 1.315.752 kWh).
12. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
13. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
14. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til kommunen før anlægget tages i drift.
15. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
  - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
  - kontrol af kølekredsens ydelse.
16. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 14 dage.

17. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereportager skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
18. Gyllesystemet i de nye stalde skal være med rørudslusning.
19. Håndtering af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørligt hensyn til omgivelserne.

Vilkår vedrørende lugt fra husdyrbruget

20. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene – det vil sige som minimum når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
21. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Vilkår vedrørende andre gener fra husdyrbruget

22. Ejendommen skal indrettes, så der ikke opstår væsentlige støv- og støjgener for omkringliggende nabobeboelser, bymæssig bebyggelse eller virksomheder.
23. Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, jævnfør nedenstående tabel.

Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	
Mandag-fredag	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 - 22.00	
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	
Mandag-fredag	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 22.00 - 07.00	
Søn- og helligdage	kl. 22.00 - 07.00	

Støjvilkår omfatter al støj fra virksomheden – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsbedriften på ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra eksempelvis markdriften.

Maksimalt fire gange om året kan det accepteres, at den maksimale støjgrænse overskrides i aften- eller nattetimerne i forbindelse med udbringning af husdyrgødning og høst.

Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger. Målinger/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

24. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende veje. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen kan kommunen meddele påbud om at der skal gennemføres hjælpende foranstaltninger.
25. Der skal til enhver tid tilstræbes at vedligeholde, renholde og rydde op på ejendommens indendørs og udendørs arealer, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.
26. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
27. Hvis der opstår væsentlige gener for omgivelserne med skadedyr (rotter og fluer) kan kommunen meddele påbud om bekæmpelse og gennemførelse af forebyggelse.
28. Eventuelt spild af husdyrgødning i forbindelse m. transport på offentlige veje eller private fællesveje skal straks opsamles.
29. Tunge transporter skal ske på hverdage. Halmtransporter i høstsæsonen og enkelte fodertransporter er undtaget fra vilkåret.

Vilkår vedrørende affald og ressourcer

30. På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald. Farligt affald må højst oplagres et år på husdyrbruget.
31. Vand- og elforbrug skal aflæses og registreres i driftsjournal en gang i kvartalet. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
32. Stiger husdyrbrugets energi- og/eller vandforbrug utilsigtet, skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
33. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Ventilationssystemet skal rengøres ved hvert holdskifte. Der skal udarbejdes skriftlig driftsprocedure med beskrivelse af, hvor ofte rengøringen af staldafsnit og ventilation foretages. Driftsproceduren skal løbende holdes opdateret og kunne fremvises på forlangende.

34. Der skal føres logbog/driftsjournal for alle reparationer og eftersyn af ventilationsanlægget med notering af dato for udført arbejde.

Vilkår om driftsforstyrrelser og uheld, samt egenkontrol

35. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal også omhandle uheld i forbindelse med transport af gylle fra ejendommen. Planen skal være kendt samt tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Planen skal senest fra ansættelses start også foreligge på modersmål for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplan skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter, miljøgodkendelsen er taget i brug.

36. Der skal føres logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- Driftsprocedure med beskrivelse af hvor ofte rengøring af staldafsnit og ventilationsanlæg foretages.
- Kvittering for reparation og eftersyn af ventilationsanlæg.
- Kvartalsvis registrering af vand- og elforbrug.
- Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald.
- Dokumentation for flue- og rottebekæmpelse.
- Lagerregnskab for husdyrgødning.

Logbog/produktionskontrol, samt øvrig dokumentation skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Ved tilsyn skal kommunen desuden have adgang til egenkontrolrapport for de foregående fem år.

Vilkår vedrørende ophør

37. Ved produktionsophør på ejendommen fjernes alle foder- og hjælpemiddelrester, og gyllebeholder tømmes og rengøres. Beholdere til opbevaring af husdyrgødning, som er omfattet af krav om beholderkontrol, skal afmeldes til kommunen, hvis de afmeldes beholderkontrol.

4. Miljøredegørelse og -vurdering

Ansøger er forpligtiget til at udarbejde miljøkonsekvensrapport (miljøteknisk redegørelse og vurdering). Den indsendte miljøkonsekvensrapport ses i bilag 3.

Ansøgers miljøkonsekvensrapport og kommunens supplerende miljøtekniske redegørelse og vurdering i dette kapitel danner grundlag for de vilkår, som meddeles i tilknytning til miljøgodkendelsen. De to redegørelser supplerer således hinanden. Uddybning af oplysninger og tal vil derfor i de fleste tilfælde skulle findes i bilag 3.

Kommunens vurdering i dette kapitel skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

4.1 Sagsforløb og forudsætninger

Ejendommen har ikke hidtil haft en decideret miljøgodkendelse.

Tidligere har der været en tilladt produktion på 5.200 slagtesvin (30-102 kg)

Den 19. april 2013 blev tilladt produktion i eksisterende stalde ændret til 11.500 smågrise (7,2-30 kg) og 2.260 slagtesvin (30-109 kg), svarende til 119 dyreenheder. Ændringen skete i henhold til anmeldeordningen "skift i dyretype".

Den 14. maj 2019 er nærværende ansøgning indsendt. Ansøgningen skal behandles efter ændret lovgivning, hvor miljøgodkendelsen gives til en vis størrelse af produktionsareal (og dermed ikke til et vist antal dyr).

Der ønskes en udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen, og der er derfor ansøgt om produktion bestående af smågrise og slagtesvin i eksisterende stalde og nyetablerede stalde – i alt med et samlet produktionsareal på 6.461 m², hvoraf 1.073 m² er eksisterende produktionsareal.

Produktionsarealet i staldene og dyrevelfærdsreglerne er bestemmende for, hvor mange smågrise og slagtesvin der kan produceres på ejendommen.

Se situationsplan i bilag 1.

Nærværende miljøgodkendelse er udarbejdet på baggrund af nedenstående materiale:

- Ansøgningen om miljøgodkendelse, som er fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk. Der er tale om skema nr. 211.221 - version 7, som er indsendt den 18. november 2019.
- Miljøkonsekvensrapport, version 3 (fremgår af bilag 3).
- Nærværende miljøtekniske beskrivelse og vurdering af drift og anlæg.

Ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion overstiger 3.500 kg N/år, og den er derfor omfattet af reglerne om godkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrbrugsloven. Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, idet antallet af stipladser til slagtesvin overskrider 2.000 stk. (4.517 m² af produktionsarealet kan anvendes til slagtesvin).

4.1.1 Konsulent

Max Jakobsen driver privat rådgivningsfirma indenfor miljøregulering af landbrug. Max Jakobsen er uddannet forstkandidat og har mangeårig erfaring med miljøregulering fra offentlig og privat regi.

Kommunen har tidligere arbejdet sammen med Max Jakobsen, som anses som "kompetent ekspert".

4.2 Produktionsareal, dyrehold og drift

4.2.1 Det ansøgte projekt

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.2, afsnit 2.2.3 og bilag 1A i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der i tilstrækkelig grad er gjort rede for, at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

4.2.2 Produktionsareal og dyrehold

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1A i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens tilføjelser til ansøgningsmaterialet

Ansøgningen vedrører udvidelse af husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 1.073 m² til et produktionsareal på 6.461 m² til et dyrehold fordelt som det fremgår af tabel 1. Se bilag 1 og 2 for placering og detaljer om de enkelte staldafsnit.

Tabel 1: Oversigt over ansøgt produktionsareal, dyregruppe og gulvsystem i de enkelte staldafsnit.

Stald Nr.	Dyregruppe	Gulvsystem	Produktionsareal, m ²
1**	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (50-75 % fast gulv)	699
2**	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (50-75 % fast gulv)	374
3*	Smågrise	Delvist spaltegulv (Toklimastald)	784
4*	Smågrise	Delvist spaltegulv (Toklimastald)	784
5*	Smågrise	Delvist spaltegulv (Toklimastald)	376
6*	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)	984
7*	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)	984
8*	Slagtesvin og smågrise (flex)	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)	984
9*	Slagtesvin	Delvist spaltegulv (25-50 % fast gulv)	492
* = Ny stald ** = Eksisterende stald			6.461

Kommunen har sammenlignet ansøgt produktionsareal i eksisterende stalde med staldtegnin-
ger, der er indsendt til kommunen i forbindelse med at disse stalde tidligere er godkendt.
Denne sammenligning viser, at der er god overensstemmelse mellem ansøgt produktionsareal
på nuværende tidspunkt og tidligere angivet staldindretning.

I forbindelse med ansøgningen skal også produktionsarealet for 8 år siden og i nudrift angives.
Også disse angivelser passer godt overens med tidligere angivet staldindretning. 8 års driften
og nudriften viser et produktionsareal på i alt 1.073 m²

Produktionsarealet for 8 år siden anvendes i beregninger i ansøgningssystemet, idet kommu-
nen jævnfør § 34, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i sin vurdering af en ansøgning
skal inddrage alle etableringer, udvidelser eller ændringer inden for de seneste 8 år.

Kommunens vurdering

Produktionsarealet, staldtypen og dyretypen i tabel 1 er grundlaget for ansøgningssystemets
beregninger af blandt andet ammoniakfordampningen og lugt. Der stilles derfor vilkår herom,
da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og
lugt fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen, og ud fra hvilket den miljømæssige
påvirkning er vurderet og godkendt.

4.2.3 Drift (Gyllekøling – Reduktion af lugt- og ammoniakemission)

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens tilføjelser til ansøgningsmaterialet

Lugt

Beregning i ansøgningssystemet viser, at krav til lugtgene (til kommende byzone) ikke er
overholdt uden reduktion af ejendommens lugtemission.

Ansøgningen indeholder derfor gyllekøling i de nye stalde med en effekt, der er sat til 5,3 %
reduktion af udledningen af lugt.

For at opnå denne reduktion skal den gennemsnitlige specifikke køleeffekt være på 6,9 W/m²
gyllekumme. Udregnet efter denne formel: Reduktion (5,3 %) = 0,77x (x=den gennemsnitlige
specifikke køleeffekt i W/m²).

Der køles i alt 3.361 m² gyllekummer. Det betyder at køleeffekt af pumpe ved kontinuerlig
drift mindst skal være 23,2 kW. Dette er udregnet på følgende måde: 6,9 W/m² * 3.361 m² =
23.191 W ≈ 23,2 kW.

Gyllekøling har kun effekt på reduktion af lugt, når varmepumpen kører i vedvarende drift. For
at kunne dokumentere vedvarende drift skal registrering af køleydelse ske på daglig basis.
Denne varmepumpe skal således levere en daglig køleydelse på mindst 556,8 kWh (23,2 kW *
24 timer).

Ammoniak

Beregning i ansøgningssystemet viser, at krav til BAT kun er overholdt, når ejendommens ud-
ledning af ammoniak reduceres.

Ansøgningen indeholder derfor gyllekøling i de nye stalde med en effekt, der er sat til 30 % re-
duktion af udledningen af ammoniak.

For at opnå denne reduktion skal den gennemsnitlige specifikke køleeffekt være på 44,7 W/m². Udregnet efter denne formel: Reduktion (30 %) = 0,85x - 0,004x² (x=den gennemsnitlige specifikke køleeffekt i W/m²).

Der køles i alt 3.361 m² gyllekummer. Det betyder at køleeffekt af pumpe ved kontinuerlig drift mindst skal være 150,2 kW. Dette er udregnet på følgende måde: 44,7 W/m² * 3.361 m² = 150.237 W ≈ 150,2 kW. For at få 30 % reduktion af ammoniakemission skal der således leveres en årlig køleydelse på i alt mindst 1.315.752 kWh (150,2 kW * 8.760 timer).

Varmepumpe behøver ikke køre i vedvarende drift for at opnå ammoniakreduktion, men den nævnte køleydelse skal leveres samlet set over et år.

Gyllekølingsanlægget monteres med energimåler med automatisk datalogger.

Kommunens vurdering

Med baggrund i teknologien "Gyllekølings reducerende effekt på ammoniak- og lugtemission" på Miljøstyrelsens teknologiliste og tilhørende vilkårsforslag vurderer kommunen, at det ansøgte anlæg med de stillede vilkår kan levere den ønskede reduktion af lugt- og ammoniakemission.

Reduktionen af lugtemission og til dels også reduktionen af ammoniakemission er afhængig af, at gyllesystemet i de nye stalde er med rørudslusning, og der stilles derfor vilkår herom.

4.3 Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til faste afstandskrav

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.1 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens tilføjelser til ansøgningsmaterialet

Beboelsen på ejendommen ligger cirka 34 meter sydvest for eksisterende stald og cirka 81 meter fra nærmeste ny stald.

Område langs Hagedstedvej i Gislinge er fremtidig byzone ifølge kommuneplanens rammdel. Nærmeste byzone ligger således 1.170 meter syd for anlægget (ny stald).

Nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, er boliger i det vestlige Hagedsted (lokalplan 6.18), som ligger 2.475 meter øst for anlægget.

Anlæggets placering i forhold til de generelle afstandskrav fremgår af tabel 2. Der er tale om afstand til ny stald, da det kun er nye anlæg, der er omfattet af §§ 6 og 8 i husdyrbrugsloven.

I henhold til husdyrbrugslovens § 7 er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten inden eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter.

Kommunes vurdering

Holbæk Kommune konstaterer, at ejendommen overholder afstandskrav i §§ 6 og 8 i husdyrbrugsloven.

Kommunen konstaterer, at der ikke ligger ammoniakfølsomme naturområder indenfor 10 meter fra husdyrbrugets anlæg, hvorved afstandskravet i husdyrbrugslovens § 7 er overholdt.

Tabel 2: Generelle afstandskrav, jævnfør §§ 6 og 8 i husdyrbrugsloven - samt konkrete afstande fra husdyrproduktionsanlæg.

	Generelle afstandskrav, meter	Konkret afstand, meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	610 Strandvejen 12
Almene vandforsyningsanlæg	50	ca. 1.200 Gislinge
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	ca. 56 Dræn nordøst for ny stald
Offentlig vej og privat fællesvej	15	ca. 200
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Ca. 220
Beboelse på samme ejendom	15	81
Naboskel	30	ca. 150
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	1.170
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50	2.475
Nabobeboelse	50	270 Strandvejen 3

4.4 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Ansøgers beskrivelse af bygningerne og påvirkning af landskab fremgår af afsnit 5.2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens tilføjelser til ansøgningsmaterialet

I forbindelse med et ønske om at opføre nye svinestalde på ejendommen med et samlet areal på 5.388 m² vurderer Holbæk Kommune de landskabelige forhold.

Det overordnede landskab

Ejendommen er beliggende inden for landskabsplanens område 8, Lammefjorden, som er et kulturlandskab skabt i starten af 1900-tallet. Den oprindelige struktur er intakt, dog forekommer der nyere elementer som vindmøller og større vejanlæg, hvilket sætter et kraftigt præg på området, især i den østlige del.

Bebyggelsesstrukturen i området er præget af at markstrukturen i det flade landskab er meget regelmæssig. Gårdene følger de regelmæssige marker og er således fritliggende uden nogen form for landsbystruktur. I området er der flere gårde med store bygningsanlæg. Gårdene betjenes af mindre veje.

Målsætninger om anbefalinger i området

Området er i sig selv en kulturhistorisk helhed og bør bevares som afvandet fjordområde med landbrug som den primære anvendelse. Det meget åbne, flade landskab i stor skala er en stærk karakter i området og bør bevares og styrkes. Landbrugsenhederne i området er i middelstor skala, hvilket bør bevares. Skal der etableres større landbrugsbygninger i området bør det ske med stor respekt for landskabets åbenhed og horisontale struktur. Store enheder eller vertikale strukturer vil i mange tilfælde have en negativ påvirkning af områdets karakter.

Kommuneplanens udpegninger og andre registreringer

En del af den mark der ønskes bebygget, er beliggende inde for et område, der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Disse områder skal i videst muligt omfang friholdes for aktiviteter, som ikke understøtter jordbrugserhvervet.

Ejendommen er beliggende i et område, hvor skovrejsning er muligt. Der vil således ikke være restriktioner mod skov og større plantninger.

Ejendommen er udpeget som lavbundsareal. En udpegning, der omfatter hele Lammefjorden. Da der ikke er tale om et lavbundsareal der potentielt kan genoprettes som vådområde, er udpegningen ikke til hinder for, at der kan opføres nye bygninger på ejendommen.

Der er ikke registreret fund af fortidsminder, beskyttelseslinjer eller områder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kulturhistorie i området

Ejendommen ligger på Lammefjorden, som er en inddæmmed fjord. Inddæmningen startede i 1873 og fortsatte frem til 1943, hvor hele fjorden var tørlagt. Da størstedelen af Lammefjorden er tørlagt havbund, er Lammefjorden meget flad. Enkelte steder hæver terrænet sig i områder, som var øer i den oprindelige fjord.

Bygningerne på Lammefjorden er opført efter tørlægning af fjorden. De ældste bygninger i området er opført i 1904. Bygningerne er opført i takt med at jordlodderne er solgt, og bygningerne er placeret langs med veje på selvstændige jordlodder. Der er derfor ingen landsbyer på Lammefjorden. Den nærmeste kirkeby er Gislinge.

Der er ikke registrerede fredede fortidsminder inden for ejerlavet, og forholdsvis få ikke fredede fortidsminder, som hovedsageligt daterer sig til stenalderen. Der er dog også fundet vragester fra middelalderen.

Syd for Svinninge-Audebo Kanalen på den gamle kystskrænt findes et stor antal ikke fredede fortidsminder som vidner om, at området langs med fjorden har været beboet i årtusinder. Fundene daterer sig hovedsageligt til stenalderen.

Umiddelbart øst for ejerlavet er der i nyere tid etableret en motortrafikvej som forbinder Holbæk med Sjællands Odde, og nord for ejerlavet er opsat en række store vindmøller.

På trods af vindmøllerne virker området originalt, da der ikke er sket ændringer i vej- eller bebyggelsesstrukturen frem til i dag.

Ejendommens eksisterende bygninger

Ejendommen er noteret som en landbrugsejendom med et matrikulært areal på 326.318 m². Ejendommen er jf. BBR bebygget med:

- Stuehus på 152 m² opført i 1906
- Anden landbrugsbygning på 149 m² opført i 1906 – heraf er 64 m² beboelse og 85 m² erhverv
- Maskinhus/garage på 153 m² opført i 1906
- Anden bygning til helårsbeboelse på 82 m² opført i 1910
- Lade til foder, afgrøder m.v. på 462 m² opført i 1993
- Svinestald på 479 m² opført i 1996
- Svinestald på 951 m² opført i 1998
- Bygning til flisfyr på 42 m² opført i 2015

De store driftsbygninger har et ensartet udtryk som adskiller sig væsentligt fra det oprindelige bygningssæt fra starten af 1900-tallet. Bygningsmassen fremstår derfor ikke som en harmonisk helhed.

Bygningerne er placeret jævnt i terrænet på kote -0,5. Bygningerne er delvis synlige fra Strandvejen, men ikke over større afstande.

Landskabet omkring ejendommen

Landskabet omkring ejendommen er særegent og adskiller sig væsentligt fra andre områder i Holbæk Kommune. Mange markenheder er omkranset af beplantning, ofte en-rækkede hegn. På trods af at flere markenheder er store, opfattes området som meget intimt. På grund af den megen beplantning i området, ses bygninger ikke over større afstande.

Gårdene, som er af varierende størrelse, ligger hovedsageligt langs med vejen eller ad mindre stikveje. Ejendommen Strandvejen 10 ligger således ca. 140 m fra Strandvejen ad en selvstændig indkørsel.

Ejendommens nuværende påvirkning i landskabet

På grund af beplantning ses ejendommens bygninger ikke fra syd, syd-vest og øst. Langs med Strandvejen, nord-vest for bygningerne er etableret et en-rækket hegn der giver delvis indsyn til bygningerne, men slører for direkte indsyn. Umiddelbart nordvest for den eksisterende foderlade er etableret et enkeltrækket hegn som også reducerer indsynet til bygningerne. Overordnet set, er bygningerne delvis synlige fra de helt nære omgivelser, men de er ikke dominerende i området.

Placering af nye bygninger

7 nye staldbygninger med et samlet areal på 7.192 m² ønskes opført nord-øst og øst for de eksisterende bygninger. Mellem staldbygningerne opføres en halm/foderlade på 975 m² samt 5 fodersiloer hver med en kapacitet på 150 ton. I forlængelse af den ene staldbygning opføres et kontor/forrum på 420 m² og i forlængelse af en anden staldbygning opføres et udleveringsrum på 250 m². Samlet ønskes der opført 8.837 m² nye bygninger på ejendommen samt 5 fodersiloer. Staldbygningerne har en kiphøjde på henholdsvis 6 m og 6,5 m. Foder/halmladen og fodersiloerne har en kiphøjde på 8,5 m.

De nye bygninger opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger, dog på en sådan måde, at bygningerne forskydes i forhold til hinanden jf. nedenstående skitse:

De nye bygningers påvirkning af landskabet

De nye bygninger udfylder er stor flade, men de syner ikke væsentligt i højden. Det er således kun de nære omgivelser, der vil blive påvirket af de nye bygninger.

En del af de nye bygninger placeres i et område, som tidligere har været beplantet. En del af beplantningen er ryddet, for at give plads til bygningerne. Der er dog fortsat en del beplantning i området, hvorfor de nye bygninger ikke vil være synlige fra syd og øst. Som med de eksisterende bygninger, vil det være fra vest og nord-vest der vil være indsyn til de nye bygninger.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at der etableres en beplantning, som skærmer for indsynet til den nye bygninger fra nordvest og nordøst.

Samlet landskabelig vurdering

Der er tale om et intimt landskab hvor mange markenheder er omkranset af beplantning. De nye bygninger vil derfor ikke være synlige over store afstande, men alene i nærområdet. Da bygningerne er forholdsvis lave, vil de kunne passes ind, uden at der sker en væsentlig negativ påvirkning af det omkring liggende landskab. De nye bygninger ændrer ikke på markstrukturen, og de eksisterende levende hegn omkring markene bibeholdes.

Da bygningerne vil blive synlige fra vest og nordvest, stilles der vilkår om, at der etableres en plantning vest og nord for de nye bygninger. Placering og omfang af læhegn fremgår af grøn markering på bilag 1.

Læhegnene skal bestå af hjemmehørende træer og store buske. Træerne skal have en højde på mindst 8 meter, når de er udvoksede. Inden etablering af beplantning skal der indsendes plan herfor til kommunen, som derefter vurderer, om den indsendte plan kan accepteres. Beplantning skal være etableret det førstkommande efterår efter meddelelse af godkendelse. Etablering skal ske med store planter, og beplantningen skal efterfølgende vedligeholdes.

Kommunen vurderer, at de nye bygninger overordnet set kan placeres på ejendommen uden at virke ødelæggende for områdets kulturhistoriske- og landskabelige værdier.

4.5 Opbevaring af husdyrgødning, kapacitet og håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.4.1 og 5.4.3 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at opbevaringsanlæg til gylle lever op til de gældende regler og er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser.

Ifølge § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. På den baggrund vurderes, at ejendomme råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er ejers ansvar at der er opbevaringskapacitet nok, og dette forhold bliver tjekket ved tilsyn.

For at minimere risikoen for spild og uheld stiller kommunen vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

4.6 Ammoniakfordampning

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5-5 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens tilføjelser til ansøgningsmaterialet

I husdyrbrugsloven er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder blandt andet i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af kvælstof til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper og i kraft af kravet om bedst tilgængelig teknologi (BAT).

4.6.1 Naturvurdering – krav til kvælstofdeposition til ammoniakfølsomme naturtyper

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåren kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

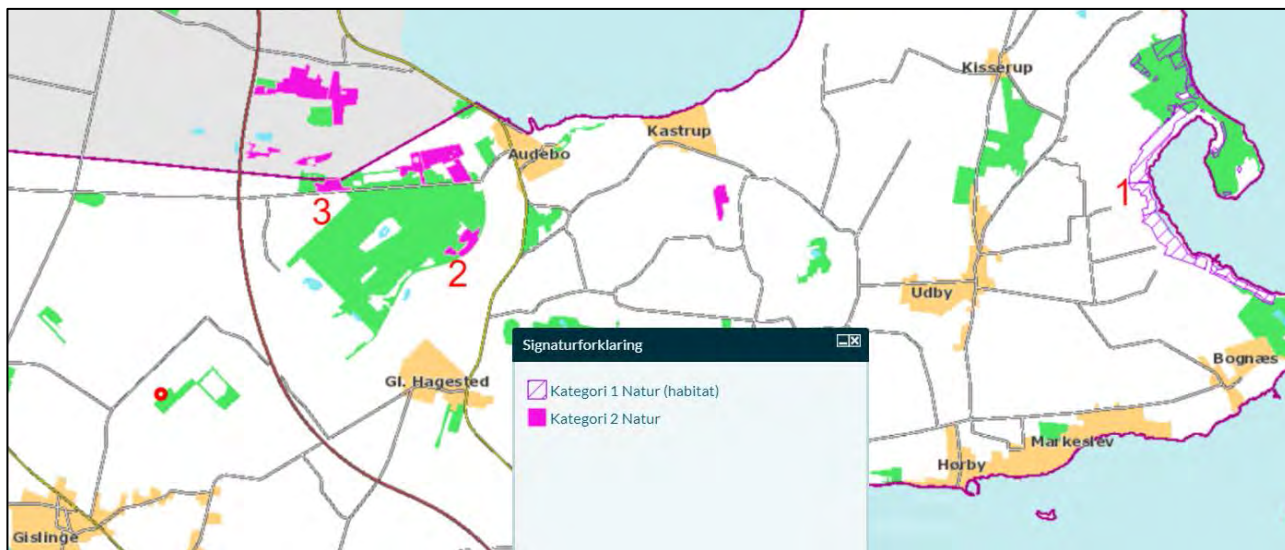
Baggrundsbelastningen med kvælstof i området er 10,5 kg N/ha/år. Det fremgår af Danmarks Miljøportal³.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlægget og opbevaringslager i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Vurderingerne er foretaget med baggrund i beskyttelsesniveauerne beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 13 for såkaldt kategori 1-, 2- og 3-natur. Desuden er påvirkning af anden § 3 beskyttet natur også vurderet.

---

³ <https://arealinformation.miljoportal.dk>. Data findes i laget "National – Kvælstoftotal afsætning" i gruppen "Luft" under "Miljøbeskyttelse: Forurening".

Kort 1. Kategori 1 og 2 natur i nærheden af anlægget (rød cirkel). Røde numre refererer til tabel 3

4.6.1.1 *Kategori 1-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder*

Anlægget ligger ikke i eller nær ved internationale naturbeskyttelsesområder.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området Udby Vi, hvor nærmeste kategori 1-natur ligger cirka 11,0 km øst for anlægget. Der er tale om nummer 1 på kort 1 og tabel 3. Den totale deposition af ammoniak fra anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år

Natura 2000-området Sejerø Bugt og Saltbæk Vig ligger cirka 11,4 km fra anlægget. Kategori 1-natur i dette område ligger således længere væk og mod nordvest. Også hertil vil den totale deposition af ammoniak fra anlægget derfor være 0,0 kg N/ha/år

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition fra anlægget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldepositionen fra anlægget er dermed overholdt.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af habitatområderne eller dets udpegningsgrundlag.

Da alle andre habitatområder ligger længere væk fra anlægget, vurderer kommunen, at udvidelsen heller ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af andre habitatområder og deres udpegningsgrundlag, idet ammoniakdepositionen vil være mindre eller den samme som for ovenstående områder.

4.6.1.2 *Kategori 2-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder*

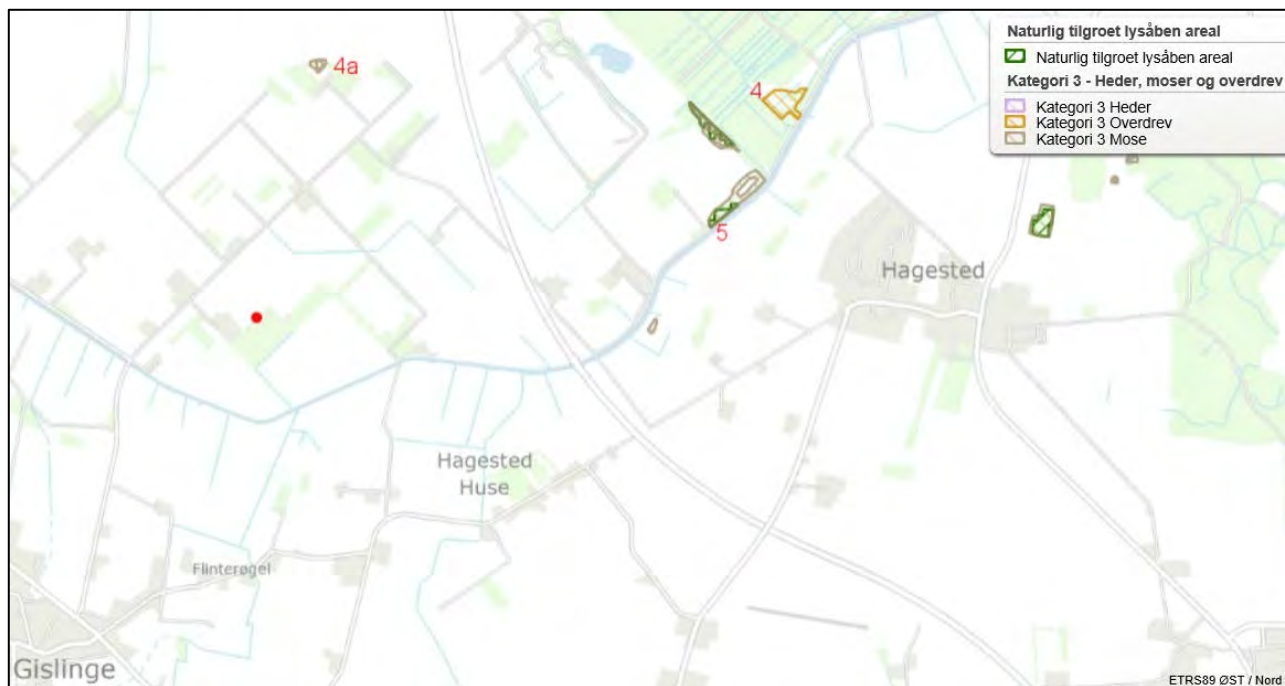
Anlægget ligger ikke nær ved kategori 2-natur. Nærmeste kategori 2-natur er to overdrev ved Hagesholmvej og i Avdebo Plantage, der ligger henholdsvis cirka 2,8 og 3,5 km nordøst for anlægget. Der er tale om nummer 3 og 2 på kort 1 og tabel 3.

Den totale deposition af ammoniak fra anlægget er for begge områder beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition ligger under beskyttelsesniveau, og kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kort 2. Kategori 3 natur i nærheden af anlægget (rød cirkel). Røde numre refererer til tabel 3

4.6.1.3 Kategori 3-natur og anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, hvorved kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur.

Nærmeste potentiel ammoniakfølsom skov ligger ved Svinninge-Avdebo Kanalen / Øvejen cirka 2,2 km øst for anlægget. Området har nummer 5 på kort 2 og i tabel 3.

Der ligger en række naturområder (søer, moser og engarealer) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 i nærheden af anlægget.

Nærmeste kategori 3-natur er et moseområde, der ligger cirka 1.150 meter nord for anlægget. Kommunen har beregnet merdeposition til område på 0,2 kg N/ha/år. Der er tale om nummer 4a på kort 2 og tabel 3.

Af tabel 3 fremgår beregninger af ammoniakafsætningen til de øvrige naturområder, der er beliggende nærmest anlægget.

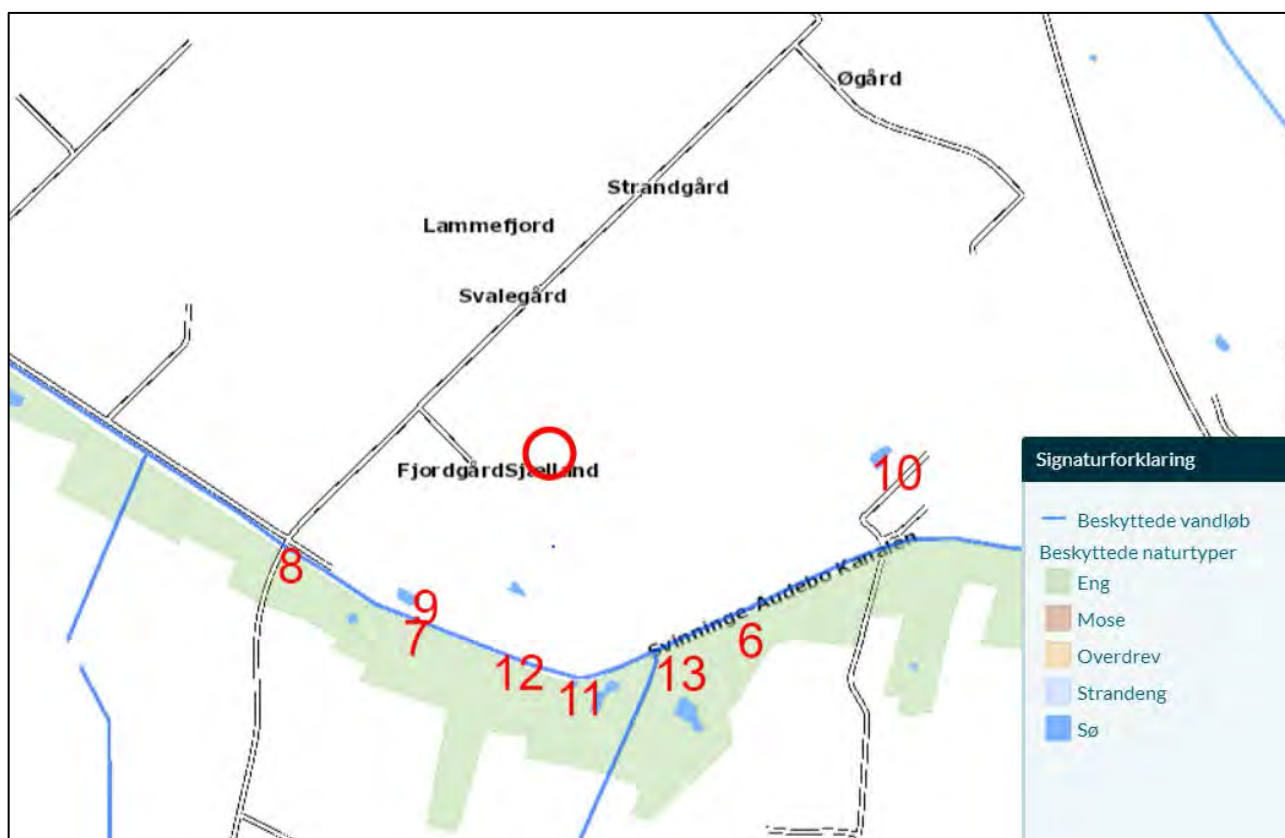
Kategori 3-natur

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Naturområdet med nummer 5 indeholder potentiel ammoniakfølsom skov, der får en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år.

Moseområdet mod nord indeholder kategori 3-natur, der får en merbelastning på 0,2 kg N/ha/år.

Merdeposition til kategori 3-natur ligger således under afskæringskriteriet.

Kort 3. § 3 beskyttet natur i nærheden af anlægget (rød cirkel). Røde numre refererer til tabel 3

Anden § 3 beskyttet natur undtagen søer

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Engområderne med nummer 6, 7, 8, 11, 12 og 13 får en merdeposition på mellem 0,4 og 0,9 kg N/ha/år.

Kommunen vurderer, at grundet afstanden vil anden § 3 beskyttet natur, som ligger længere væk fra anlægget, modtage mindre end 1,0 kg N/ha/år.

§ 3 beskyttede søer

I nærheden af anlægget findes to beskyttede søer og vandhuller – Nummer 9 og 10 på kort 3 og i tabel 3. Ingen af søerne og vandhullerne er klarvandede eller højt målsatte. Der er således tale om søer og vandhuller, som ikke er kvælstofbegrænsede. Søerne og vandhullerne er derfor ikke følsomme overfor deposition af kvælstof.

På denne baggrund vurderer kommunen, at merdeposition på 0,4-0,5 kg N/ha/år ikke vil give anledning til væsentlig tilstandsændring af søerne og vandhullerne.

Markeret sø lige syd for staldanlægget på kort 3 er en fejlregistrering.

Kommunens vurdering

Ud fra ovenstående vurderer kommunen samlet, der ikke vil ske tilstandsændring af kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur som følge af det ansøgte.

Tabel 3. Beregninger af ammoniakdeposition foretaget i husdyrgodkendelse til natur nærmest anlægget.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg Cirka meter	Merdeposition kg N/ha/år	Totaldeposition kg N/ha/år
1	Rigkær - kategori 1-natur	11.000	0,0	0,0
2	Overdrev - kategori 2-natur	3.500	0,0	0,1
3	Overdrev - kategori 2-natur	2.800	0,0	0,1
4	Overdrev - kategori 3-natur	2.550	0,1	0,1
4a	Mose/sø - kategori 3-natur	1.150	0,2	0,3
5	Potentiel ammoniakfølsom skov - kategori 3-natur	2.150	0,1	0,2
6	Eng - § 3 beskyttet	450	0,9	1,1
7	Eng - § 3 beskyttet	400	0,5	0,6
8	Eng - § 3 beskyttet	500	0,4	0,5
9	Sø - § 3 beskyttet	350	0,4	0,5
10	Sø - § 3 beskyttet	600	0,5	0,6
11	Eng - § 3 beskyttet	400	0,5	0,6
12	Eng - § 3 beskyttet	350	0,5	0,6
13	Eng - § 3 beskyttet	400	0,6	0,7

4.6.2 Bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag-IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune, fremgår af nedenstående tabel 4. En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes primært ved de våde naturtyper.

Kommunen har i ovenstående afsnit vurderet, at den ansøgte drift ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende naturtyper. Bevaringsstatus for eventuelle bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser ikke påvirkes. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

Tabel 4: Bilag IV arter i området

Bilag IV art	Foretrukket ynglehabitat
Markfirben	Typisk solvendt skråning med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Holbæk Kommune er den kun registeret på Orø.

4.6.3 BAT – Ammoniakemission

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 6.2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at kravet til anvendelse af BAT er en maksimal ammoniakemission 6.979 kg NH-N/år. Den faktiske emission er beregnet til 6.976 kg NH-N/år som følge af gyllekøling og valgt staldgulv i de nye stalde.

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT-kravet med hensyn til ammoniakemission.

Der stilles vilkår om gyllekøling i de nye stalde med en ammoniakreduktion på 30 %.

Der stilles endvidere vilkår til dyre- og stalddtype.

4.7 Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.3.1 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens tilføjelser til ansøgningsmaterialet

Krav til lugtgene afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I ansøgningssystemet er der derfor beregnet teoretisk geneafstand for tre bebyggelsestyper: byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkeltbeboelse i landzone.

Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides.

Nærmeste byzone er område langs Hagestedvej, der ifølge kommuneplanens rammedel er fremtidigt byzoneområde. Område omkring Nyvej er også fremtidigt byzoneområde ifølge kommuneplanens rammedel. Der er beregnet til flere punkter langs afgrænsningen af disse fremtidige byzoneområder.

Strandvejen 10 ligger nord (300°-60°) for de to fremtidige byzoneområder. Geneafstanden reduceres derfor med 5 % i forhold til disse områder på grund af placeringen i forhold til fremherskende vindretning om sommeren.

Det fremtidige byzoneområde omkring Nyvej ligger under 100 meter fra ejendommen Adellers Allé 199, hvor der er tilladelse til husdyrproduktion. Geneafstanden forøges derfor med 10 % i forhold til dette område. Da der her vil være kumulation fra de to husdyrbrug.

Nærmeste samlet bebyggelse er Sandby 34.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Østre Vej 18.

For samlet bebyggelse og enkeltbolig er der ikke tale om kumulation af lugt fra andre husdyrbrug.

Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Kommunens vurdering

Kommunen kan konstatere, at ansøger har udpeget de korrekte ejendomme, der udgør henholdsvis nærmeste nabo og samlet bebyggelse og byzone.

Idet korrigerede geneafstande ikke overstiger vægtede gennemsnitsafstande er lugtgenekravet overholdt til alle typer omkringboende.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige lugtgener i forhold til omkringboende, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtmissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne". På baggrund heraf stilles vilkår vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, sikres med vilkår, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Tabel 5. Geneafstande og gennemsnitsafstande.

Adresse	Bebyggelsestype	Ukorrigeret geneafstand m	Korrigeret geneafstand m	Vægtet gennemsnitsafstand m
Område langs Hagestedvej	Fremtidig byzone	1.300,4	1.235,4	1.236,0
Område omkring Nyvej	Fremtidig byzone	1.300,4	1.358,9	1.436,5
Sandby 34	Samlet bebyggelse	1.010,7	1.010,7	3.376,9
Østre Vej 18	Enkeltbolig	538,5	538,5	790,4

4.8 Øvrige gener

4.8.1 Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.3.2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser.

Kommunen vurderer, at støjen fra vedvarende støjkilder ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Når der vurderes på støjgener, skal der tages højde for al støj fra virksomheden – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj vil derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra for eksempel markdriften.

Når der på matriklen arbejdes intensivt i perioder med udbringning af husdyrgødning og høst kan der teoretisk set ske overskridelser af støjgrænser i aften- og nattetimerne, da det i dette tidsrum ikke er en middelværdi over tid med en enkelt maksimalværdi, der er gældende. Da det er en nødvendig del af landbrugsdriften, at der arbejdes intensivt i kortere perioder, åbnes

der i støjvilkåret op for at grænseværdien i aften- og nattetimer kan overskrides i begrænset omfang. Det vil desuden være en fordel for omkringboende, at gene ikke strækker sig over en lang periode, men begrænses til en kortere og mere intensiv periode.

Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, har kommunen stillet vilkår, der sikrer, at kommunen kan meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger, som minimerer generne. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

4.8.2 Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.3.5 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

På grund af beliggenhed i forhold til naboer og tilkørselsforhold vurderer kommunen, at støv i forbindelse med husdyrproduktionen ikke vil give væsentlige gener for omkringboende.

For at sikre omkringboende mod væsentlige støvgener er der stillet vilkår om støvpåvirkning udenfor ejendommen.

4.8.3 Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.3.3 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at belysning vil kunne ses af naboer, men ikke vil være til væsentlig gene for naboerne. Vurderingen er begrundet i afstand til nærmeste naboejendomme og afskærmende effekt fra bygninger og beplantning.

Kommunen stiller vilkår om, at udendørs belysning og lys fra stalde ikke må give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende veje. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

4.8.4 Skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.3.4 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Opformering af fluer kan i vidt omfang forebygges ved hyppig rengøring og renholdelse af husdyrbrugets anlæg og udendørsarealer. Der stilles vilkår, om at staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således der ikke er unødigt opformering af fluer.

Kommunen stiller vilkår om, at hvis der opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra retningslinjer Aarhus Universitet, Institut for Agroøkolog.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal man straks kontakte kommune eller bekæmpelsesfirma for bekæmpelse af rotterne.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

4.8.5 Transport

Ansøgers oprindelige oplysninger fremgår af 5.3.6 og 5.3.2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Ansøger har desuden oplyst følgende:

Overgangen fra privat ejendom til offentlig vej sker via til- og frakørsel til Strandvejen. På figur 2 i miljøkonsekvensrapporten er dette vist med hhv. rød markering og gul markering.

Med hensyn til den videre transport på det offentlige vejnet, så forventes det, at Gislinge Fjordvej kun i begrænset omfang vil blive anvendt, da der ikke plads til, at to lastbiler/traktorer kan passere hinanden.

Kommunens tilføjelser til ansøgningsmaterialet

Med henblik på at undersøge udviklingen af tung trafik vedrørende virksomheder/landbrug på Strandvejen har kommunen kontaktet to grøntsagsproducenter på Strandvejen.

Den ene producent har oplyst, at der ikke benyttes store lastbiler i forbindelse med produktionen.

Den anden producent har oplyst, at der i forbindelse med produktionen dagligt er 7-8 transporter med traktor eller lastbil. I alt cirka 2.700 årlige transporter. Hertil kommer levering af emballage med videre.

Endvidere har kommunen fået oplyst, at fritliggende gyllebeholder hørende til ejendommen Strandvejen 5 er udlejet til kvægproducent. Denne gyllebeholder har kapacitet på 2.010 m³. Lejer har oplyst, at gylle køres til beholderen i lastbil, og at gyllen udbringes direkte fra beholderen til marker omkring beholderen. Med cirka 30 m³ per læs drejer det sig således om cirka 65 årlige transporter med lastbil på Strandvejen.

I nudrift er der 302 årlige transporter til og fra Strandvejen 10.

Det betyder, at der på nuværende tidspunkt er cirka 3.065 tunge transporter årligt til og fra virksomheder/landbrug på Strandvejen.

Antallet af transporter fra Strandvejen 10 stiger med 574 – altså en stigning på 19 procent.

I en miljøgodkendelse skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Med hensyn til transportgener kan en miljøgodkendelse efter husdyrbrugsloven primært regulere, hvilke af en ejendoms adgangsveje som skal anvendes ved transport til og fra bedriften, og at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Dette fremgår af husdyrbrugsloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, samt af afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet⁴. Spørgsmål om for eksempel belastning og vedligeholdelse af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugsloven, men af den relevante vejlovgivning. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven

---

⁴ For eksempel afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 12. juli 2019 - 18/09267. <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0e93ac8a-177d-4be5-b3ab-b24ed3c5f035>

og håndhæves af politiet. Af tidligere afgørelser fra klagenævn fremgår endvidere, at det ved reguleringen af husdyrbrug er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

I den konkrete sag har ansøgningen givet bekymring hos omkringboende om en række forhold vedrørende forøget intensitet af tunge transportere og trafiksikkerhed med videre. Kommunen har afsøgt mulighederne for regulering af disse transportforhold med henvisning til husdyrbrugsloven og fundet, at det er der ikke mulighed for.

Ansøgningen har også givet bekymring hos omkringboende vedrørende vejvedligeholdelse og forhold, der reguleres efter vejloven. I sagsbehandlingen er disse forhold drøftet med kommunens vejmyndighed, og der er i den forbindelse ikke fundet mulighed for at regulere disse forhold i den aktuelle sag.

I kommunens vurdering indgår ansøgers oplysninger om antal transportere, tidspunkt og ugedag, samt til- og frakørselsvej. Heraf fremgår, at der årligt vil være cirka 876 tunge transportere, at tunge transportere sker på hverdage (undtagen halmtransportere i høst), at transporterne primært sker i tidsrummet 7:00-18:00 (undtagen halmtransportere i høst), at 10-20 % af transporterne kan ligge uden for disse tidspunkter, at enkelte fodertransportere kan ske lørdage i tidsrummet 7:00-14:00, og at Strandvejen er til- og frakørselsvej, og at Gislinge Fjordvej kun i begrænset omfang vil blive anvendt.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at det anførte antal transportere til og fra ejendommen er realistisk og på et niveau, der kan forventes af denne størrelse husdyrproduktion.

På baggrund af ansøgers angivelse og på baggrund af kommunens vurdering i forhold til transportforholdene på Strandvejen stilles vilkår om, at tunge transportere skal ske på hverdage (med undtagelse af halmtransportere i høst og enkelte fodertransportere).

På baggrund af en helhedsvurdering især i forhold til nuværende transportmængde på Strandvejen vurderer kommunen, at der ikke er forhold, der giver belæg for at stille vilkår om, at alle transportere sker inden for normal arbejdstid.

Der stilles vilkår om, at spild af husdyrgødning i forbindelse med transport på offentlige veje eller private fællesveje straks skal opsamles.

Der er tale om transportere ad offentlige veje, som skal kunne tage den nødvendige trafik, og det er kommunens vurdering, at generne af transport er mindsket og imødegået i det omfang, det er muligt indenfor husdyrgodkendelsesloven. Dette med baggrund i ansøgers oplysninger om transport og betingelserne fastsat i vilkårsdelen.

4.9 Affald og ressourcer

4.9.1 Affald

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.4.4 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Bortskaffelse af døde dyr skal følge de generelle regler for dette. Placering af afhentningsplads til døde dyr fremgår af bilag 1.

Bortskaffelse af affald skal følge kommunens affaldsregulativ.

Holbæk Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af døde dyr og affald sker på miljømæssig forsvarlig måde. Der stilles vilkår om, at bortskaffelse af affald til rette modtager skal dokumenteres over for kommunen. Ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen bliver håndteringen af affald gennemgået jævnfør de generelle bestemmelser, samt det til enhver tid gældende affaldsregulativ i Holbæk Kommune. Håndteringen af affald omhandler både indretning af oplagene og bortskaffelse.

Ved tilsyn skal der kunne fremvises kvittering på aflevering af farligt affald.

4.9.2 Tagvand

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 5.4.2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at tagvand håndteres forsvarligt.

4.9.3 Olie og kemikalier

Der opbevares ikke olie, kemikalier og pesticider på ejendommen.

4.9.4 Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 4.1.1 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Energiforbruget skal løbende følges, og forbruget skal til stadighed søges minimeret.

Kommunen stiller vilkår om aflæsning af elforbrug hver 3. måned. For at minimere ressourceforbruget stiller kommunen vilkår til drift, vedligehold og servicering af anlægget.

Kommunens vurdering af energiforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 4.10.

4.9.5 Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 4.1.2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

For at kunne fastslå eventuelt utilsigtet vandspild og eventuelle brud på rørsystemer stiller kommunen vilkår, om at vandforbruget aflæses hver 3. måned.

Kommunen vurderer, at der ikke sker unødvendigt ressourceforbrug af vand i forbindelse med husdyrbrugets produktion, når vilkårene i godkendelsen overholdes. Der skal som det øvrige ressourceforbrug, tilstræbes at løbende implementeres besparende foranstaltninger i driften.

Kommunens vurdering af vandforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 4.10.

4.10 BAT og ophør med videre

4.10.1 BAT – Foder

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 6.3 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til bedst tilgængelig teknik for foder.

4.10.2 BAT – Energi

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 6.4.1 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til bedst tilgængelig teknik for energi.

Kommunen vurderer endvidere, at det er BAT at sikre sig mod utilsigtet forbrug af energi. Da forbruget angiveligt er konstant henover året, vil det med registrering af elforbrug hver 3. måned være så meget desto lettere at opdage utilsigtet forbrug.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om renholdelse og servicering af ventilationsanlæg, og aflæsning og registrering af elforbrug hver 3. måned.

4.10.3 BAT – Vand

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 6.4.2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til bedst tilgængelig teknik for vand.

Kommunen vurderer endvidere, at det er BAT at sikre sig mod utilsigtet forbrug af vand. Da forbruget angiveligt er konstant henover året, vil det med registrering af vandforbrug hver 3. måned være så meget desto lettere at opdage utilsigtet forbrug.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om aflæsning og registrering af vandforbrug hver 3. måned.

4.10.4 BAT – Management

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 6.1, 6.4.3 og 8 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til bedst tilgængelig teknik med hensyn til management.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om

- egenkontrol og dokumentation herfor,
- renholdelse og servicering af ventilationsanlæg, og
- bortskaffelse af affald

4.10.5 Alternative løsninger

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 3 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for alternative løsninger.

4.10.6 Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 7.1 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår om beredskabsplan. Beredskabsplanen skal være kendt for og kunne forstås af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Kommunen vurderer, at for at opfylde dette er det nødvendigt, at beredskabsplan også skal foreligge på modersmål for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Krav om dette indgår i vilkår om beredskabsplan.

For at udgå forurening i forbindelse med spild af gylle, stiller kommunen vilkår om at al pumpning og håndtering af gylle foregår under opsyn.

Det vurderes, at udarbejdelse af beredskabsplan, de indmeldte tiltag, og vilkår for projektet imødegår de væsentligste risici for alvorlig forurening.

4.10.7 Ophør af husdyrbruget

Ansøgers oplysninger fremgår af afsnit 2.2.5 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Kommunens vurdering

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at ved ophør af aktiviteter på et IE-husdyrbrug bliver husdyrbruget omfattet af regler i jordforureningsloven, der omhandler afhjælpning af jord- og grundvandsforurening. Ophøret skal anmeldes til kommunen med oplæg til vurdering efter reglerne i jordforureningsloven. Anmeldelsen skal indsendes senest 4 uger efter driftsophør.

Hvis gyllebeholdere afmeldes den lovpligtige beholderkontrol, skal dette anmeldes til kommunen.

4.11 Samlet vurdering

Ansøger har i afsnit 9 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3) foretaget samlet konklusion vedrørende de seks punkter, der fremgår af § 4, stk. 6 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunens vurdering

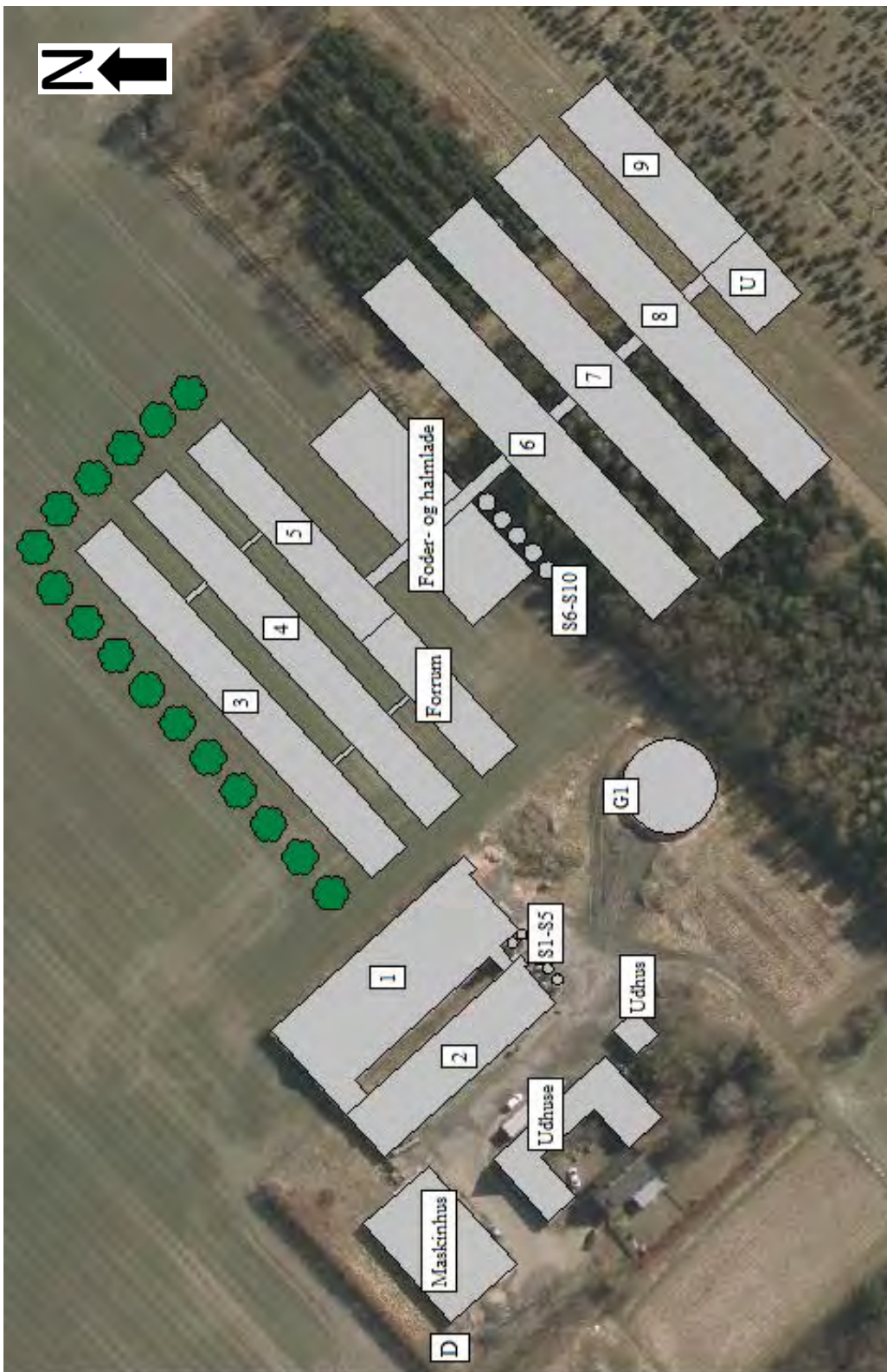
Kommunen kan tilføje, at spørgsmål vedrørende smittefare fra husdyrbrug håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Kommunen vurderer, at der ikke er forhold vedrørende det konkrete projekt, som gør, at der skal udvises særlig forsigtighed udover det, der følger af de generelle veterinærregler.

På baggrund af dette og på baggrund af ansøgers samlede vurdering, samt på baggrund af vurderingerne under de enkelte emner vurderer kommunen, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort og vurderet inden for de forhold, der reguleres af husdyrbrugsloven.

Kommunen vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi. Husdyrbruget kan således drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

5. Bilag

Bilag 1 – Situationsplan

1-9: Staldnummer

G1: Gyllebeholder

S1-S5: Fodersiloer

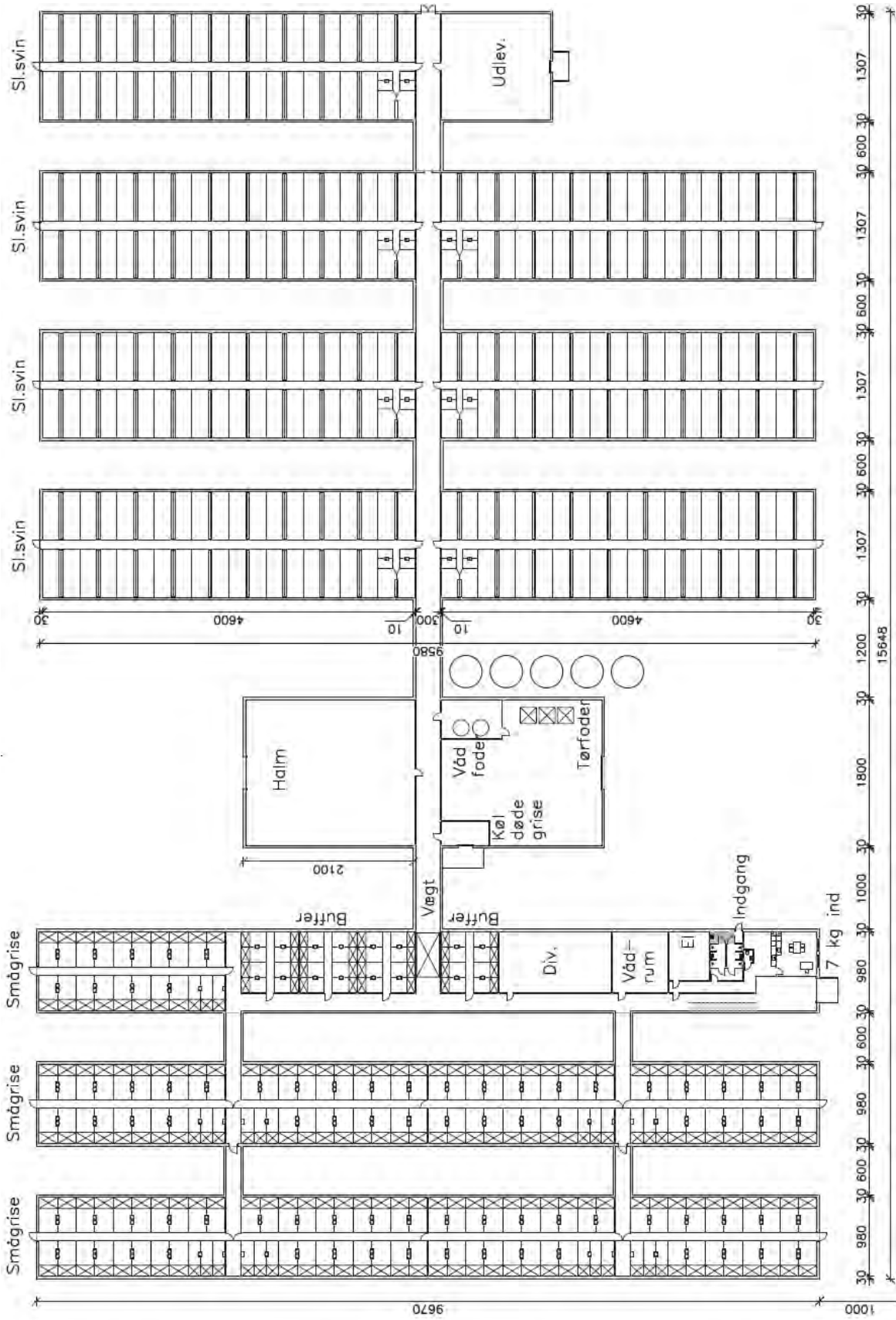
S6-S10: Nye fodersiloer

U: Udlevering

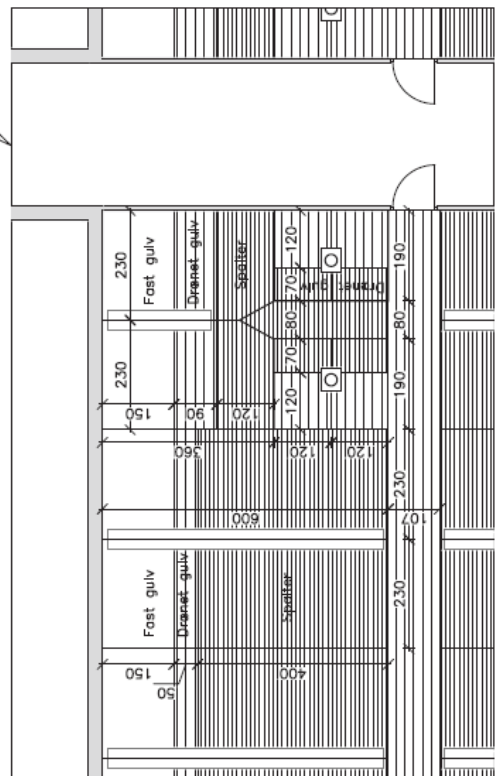
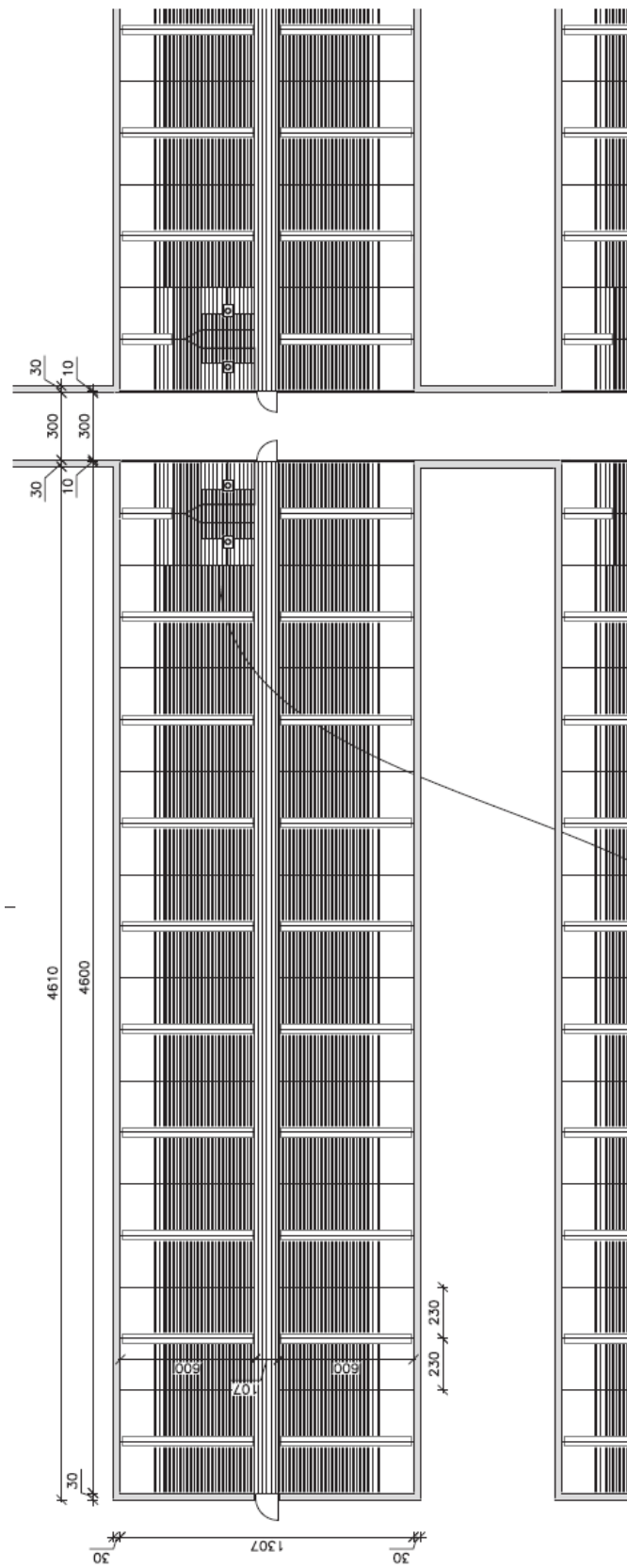
D: Døde dyr

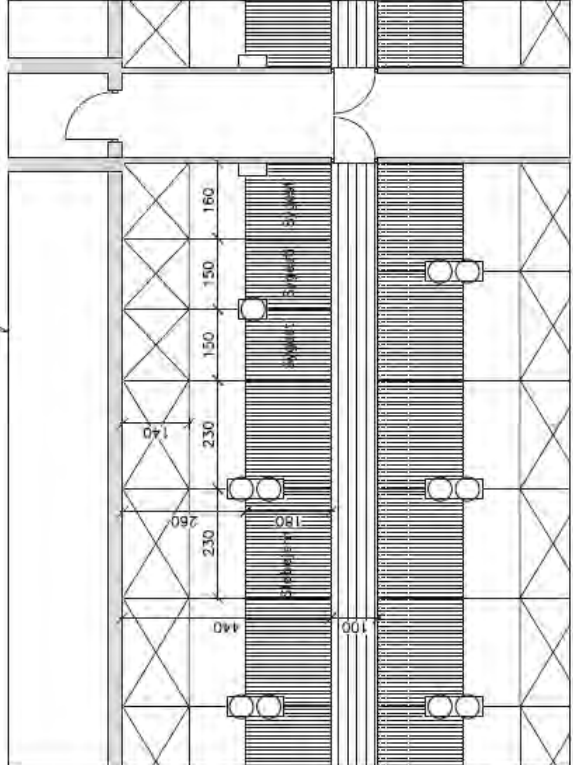
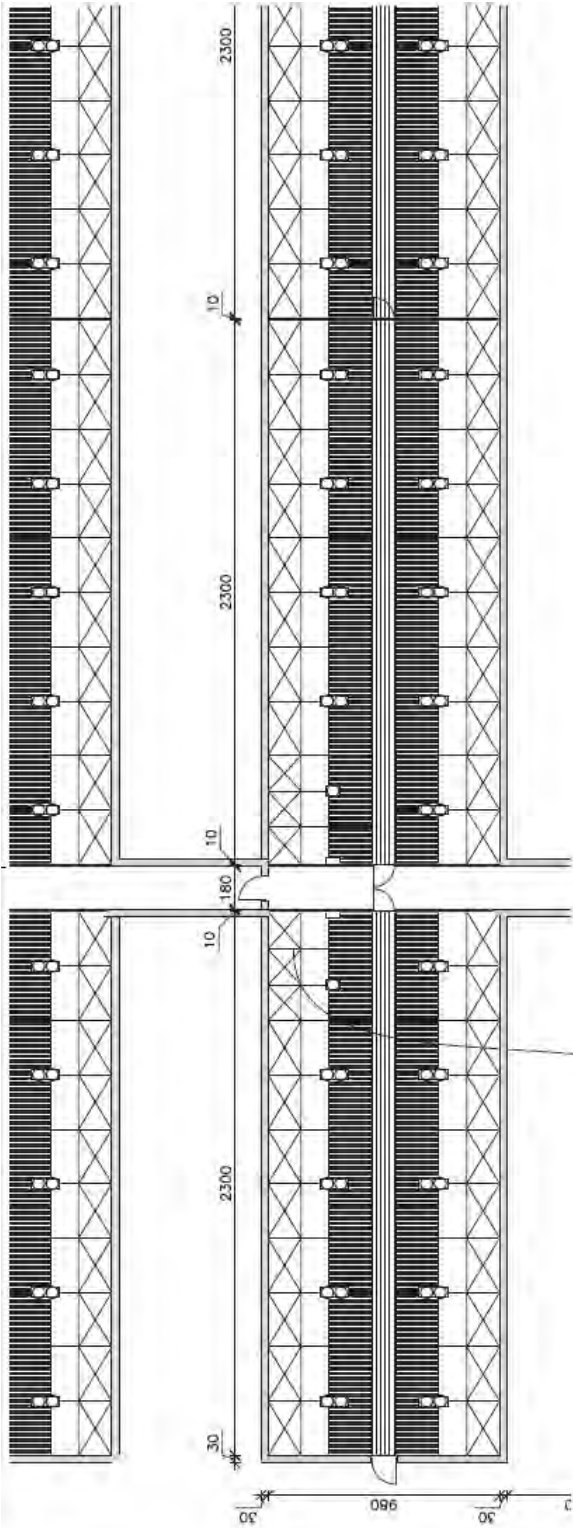
Bilag 2 Produktionsareal

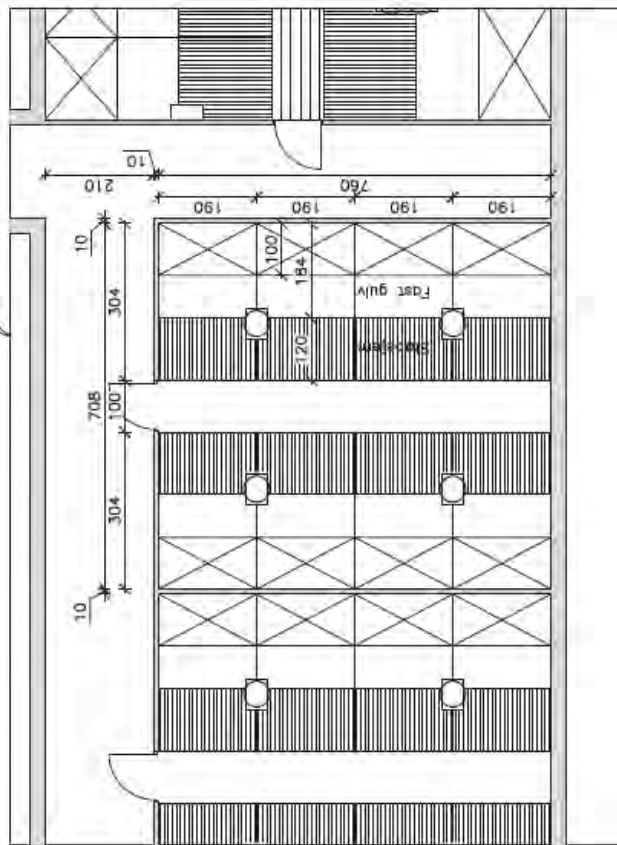
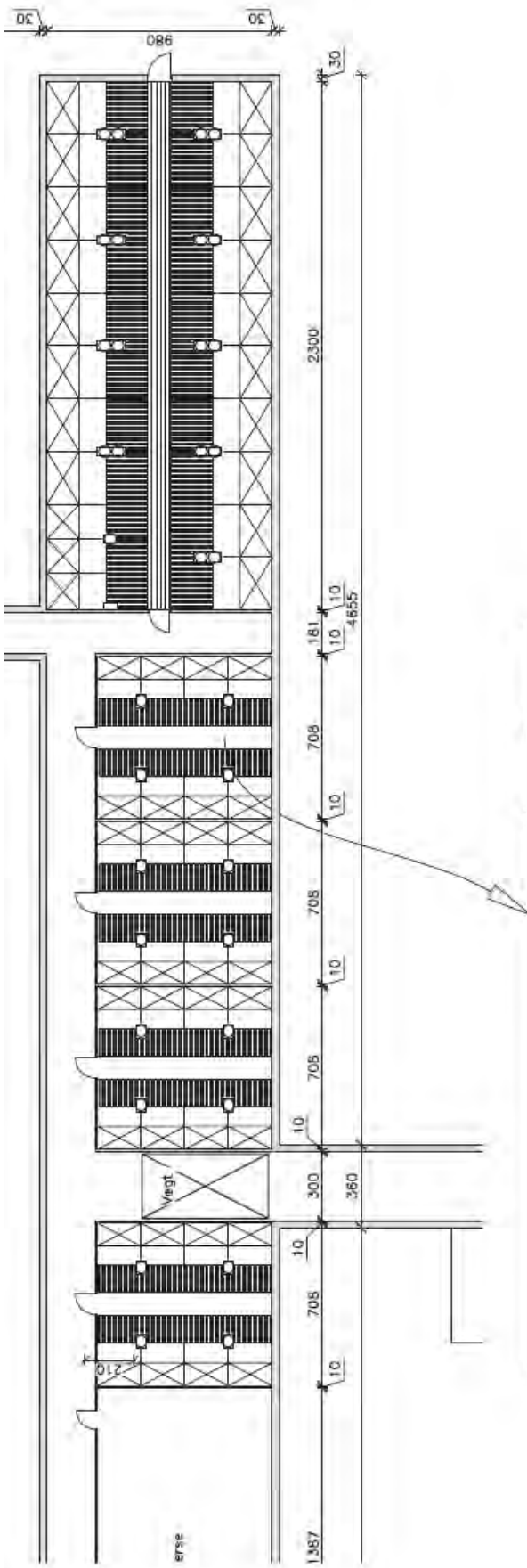

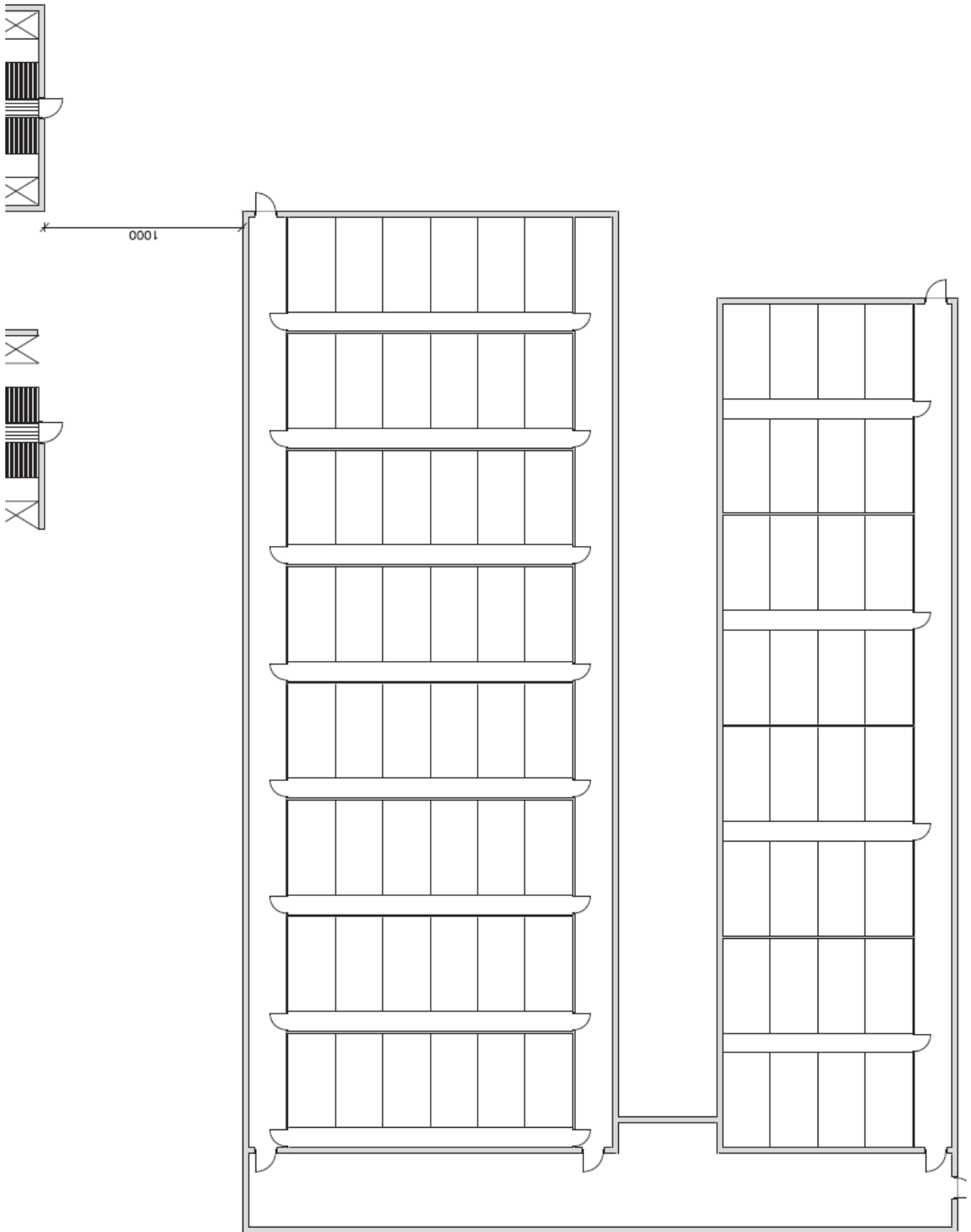

**Miljøkonsekvensrapport til
miljøansøgning
om udvidelse af svineproduktionen
på
Strandvejen 10, 4532 Gislinge**

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens navn:	Fjordgård
Ejendommens adresse:	Strandvejen 10, 4532 Gislinge
Matr.nr.:	6 Lammefjorden, Gislinge
CVR nr.:	19 72 06 40
Ejer:	Preben Hansen, Bjergskovvej 24, 4300 Holbæk
Kontaktperson:	Kenneth Øster, Løserupvej 55, 4300 Holbæk Mobil: 22 77 54 29 Mail: kenneth@avdebogaard.dk
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning, mobil: 31 34 07 17
IT-skema nr.:	211.221 (version 7)

INDHOLDSFORTEGNELSE	
Indholdsfortegnelse	2
Indledning.....	3
1 Ikke teknisk resumé.....	3
2 Beskrivelse af projektet	5
2.1 Godkendelsespligt.....	5
2.2 Det ansøgte projekt.....	5
2.2.1 Tidligere godkendelser	6
2.2.2 Nudrift og 8-års drift	6
2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig	6
2.2.4 Biaktiviteter	6
2.2.5 Husdyrbrugets ophør	7
3 Beskrivelse af alternativer	7
4 Beskrivelse af ressourceforbrug.....	7
4.1.1 Energiforbrug.....	7
4.1.2 Vandforbrug.....	8
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	8
5.1 Lokalisering	8
5.1.1 Faste afstandskrav	9
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet.....	10
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	11
5.3.1 Lugt	11
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	11
5.3.3 Lys	12
5.3.4 Fluor og skadedyr	12
5.3.5 Støv	13
5.3.6 Transport	13
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier	14
5.4.1 Spildevand	14
5.4.2 Bortledning af tagvand.....	15
5.4.3 Husdyrgødning.....	15
5.4.4 Affald og kemikalier	16
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning	17
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	17
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	17
5.5.3 Internationale naturbeskyttelsesområder.....	17
5.5.4 Ammoniakafsætning på naturområder	18
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	18
5.5.6 Kategori 3-naturområder.....	19
5.5.7 Øvrige naturområder	20
5.5.8 Samlet konklusion naturområder	20
6 BAT-redegørelse.....	21
6.1 BAT i relation til Management	21
6.2 BAT i relation til ammoniak.....	21
6.3 BAT i relation til foder.....	22
6.4 BAT i relation til energi og vand	22
6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger.....	22
6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger.....	23
6.4.3 BAT miljøledelse.....	23
7 Uheld og risici	24
7.1 Driftsforstyrrelser og uheld.....	24
8 Egenkontrol.....	24
9 samlet vurdering	24
Bilag 1a – Oversigt over anlægget.....	27
Bilag 1b – Plantegning.....	28
Bilag 1C – Oversigt over drænforhold.....	29
Bilag 2 – Gyllekøling	30

INDLEDNING

Denne miljøkonsekvensrapport redegør for en planlagt udvidelse af husdyrproduktionen på Strandvejen 10, 4532 Gislinge (Holbæk Kommune). Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den planlagte udvidelse, samt de forhold, der gør sig gældende ved den eksisterende produktion.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 718 af 8. juli 2019).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- BAT-redegørelse
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1a og 1b – oversigt over anlægget og plantegning
- Bilag 2 – beregning på gyllekøling

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der søges om at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 1.073 m² til et produktionsareal på 6.461 m².

Der bygges følgende nye stalde:

- To klimastalde med hver et bruttoareal på 1.009 m² og et produktionsareal på hver 784 m².
- En klimastald med et bruttoareal på 592 m² og et produktionsareal på 376 m².
- Tre slagtesvinestalde med hver et bruttoareal på 1.315 m² og et produktionsareal på hver 984 m².
- En slagtesvinestald med et bruttoareal på 637 m² og et produktionsareal på 492 m².

Der bygges følgende øvrige driftsbygninger:

- Et kontor og forrum på 420 m² i forlængelse af den ene klimastald.
- Et udleveringsrum på 250 m² i forlængelse af den ene slagtesvinestald.
- En halm- og foderlade på 975 m², der placeres imellem nye klimastalde og nye slagtesvinestalde.
- Fem fodersiloer med en kapacitet på hver 150 ton.

Alle nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger.

På bilag 1a er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 1b er der en plantegning over staldene og øvrige nye driftsbygninger.

Lugt

Lugtgenæafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Der ligger et internationalt naturbeskyttelsesområde ca. 10 km øst for ejendommen. Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget. Den planlagte ændring af husdyrproduktionen vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT.

Kravet om maksimal ammoniakemission er overholdt med valg af et staldsystem med delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv i stierne) og gyllekøling i alle nye stalde

Der er desuden anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative placeringer til de nye driftsbygninger. En placering i direkte tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer vurderes at være den bedste placering. Desuden er terrænet omkring de eksisterende driftsbygninger relativt fladt således, at alle bygninger kommer til at ligge i samme kote.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Strandvejen 10 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre de nye driftsbygninger sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der anvendes nye miljøteknologier, der nedbringer miljøbelastningen pr. produceret enhed.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Husdyrproduktionen på Strandvejen 10 drives teknisk og forureningsmæssigt adskilt fra øvrige ejendomme med husdyrproduktion.

Det er derfor kun ejendommen på Strandvejen 10, der er omfattet af den konkrete miljøansøgning.

Ansøgningsskema med beregninger er indsendt til Holbæk Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Det indsendte ansøgningsskema har nr. 211.221.

2.2 Det ansøgte projekt

Der søges om at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 1.073 m² til et produktionsareal på 6.461 m².

Der bygges følgende nye stalde:

- To klimastalde med hver et bruttoareal på 1.009 m² og et produktionsareal på hver 784 m².
- En klimastald med et bruttoareal på 592 m² og et produktionsareal på 376 m².
- Tre slagtesvinestalde med hver et bruttoareal på 1.315 m² og et produktionsareal på hver 984 m².
- En slagtesvinestald med et bruttoareal på 637 m² og et produktionsareal på 492 m².

Der bygges følgende øvrige driftsbygninger:

- Et kontor og forrum på 420 m² i forlængelse af den ene klimastald.
- Et udleveringsrum på 250 m² i forlængelse af den ene slagtesvinestald.
- En halm- og foderlade på 975 m², der placeres imellem nye klimastalde og nye slagtesvinestalde.
- Fem fodersiloer med en kapacitet på hver 150 ton.

Alle nye driftsbygninger opføres i tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer.

På bilag 1a er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 1b er der en plantegning over staldene.

På bilag 1b er der en plantegning med de ansøgte bygninger.

Nye klimastalde

Der bygges tre klimastalde, hvor den ene er indrettet med forrum og kontor.

De tre stalde har alle følgende dimensioner:

Længde (ydre mål): 97,0 meter

Bredde (ydre mål): 10,4 meter

Kiphøjde: 6 meter

Nye slagtesvinestalde

Der bygges fire klimastalde, hvor den ene er indrettet med udleveringsrum.

De tre af staldene har alle følgende dimensioner:

Længde (ydre mål): 96,0 meter

Bredde (ydre mål): 13,7 meter

Kiphøjde: 6,5 meter

Den fjerde stald har følgende dimensioner (inklusive udleveringsrum):

Længde (ydre mål): 64,5 meter

Bredde (ydre mål): 13,7 meter

Kiphøjde: 6,5 meter

Ny foder- og halmlade

Der opføres en foder- og halmlade, der opføres imellem de nye klimastalde og de nye slagtesvinestalde.

Foder- og halmladen har følgende dimensioner:

Længde (ydre mål): 54,0 meter

Bredde (Ydre mål): 18 meter

Kiphøjde: 8,5 meter

Nye fodersiloer

Der opføres fem fodersiloer imellem foderlade og slagtesvinestald.

Fodersiloerne har følgende dimensioner:

Diameter: 5 meter

Højde: 8,5 meter

Kapacitet: 150 ton

2.2.1 Tidligere godkendelser

Der er ikke tidligere givet miljøgodkendelse til husdyrbruget på Strandvejen 10.

2.2.2 Nudrift og 8-års drift

Inden for de seneste år er der ikke foretaget ændringer af husdyrbruget, der har medført ændrede ammoniak- og lugtemissioner. Derfor er produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften de samme og beregningerne er således identiske for nudriften og 8-årsdriften.

2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig

De ansøgte driftsbygninger er erhvervsmæssige nødvendige for at fremtidssikre husdyrproduktionen på ejendommen.

Det er nødvendigt at udvikle og effektivisere produktionsanlægget, for at kunne stå imod den stigende konkurrence. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Strandvejen 10 udvidet, og til det skal der bruges et større staldanlæg. Større enheder giver mulighed for at reducere de økonomiske omkostninger og miljøbelastningen pr. produceret enhed.

2.2.4 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

2.2.5 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.
- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative placeringer til de nye driftsbygninger. En placering i direkte tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer vurderes at være den bedste placering. Desuden er terrænet omkring de eksisterende driftsbygninger relativt fladt således, at alle bygninger kommer til at ligge i samme kote.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Strandvejen 10 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre de nye driftsbygninger sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der anvendes nye miljøteknologier, der nedbringer miljøbelastningen pr. produceret enhed.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går primært til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg, opvarmning og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug. Energiforbruget efter udvidelsen er baseret på ansøgers skøn.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	60.000 kWh	350.000 kWh
Varmepumpe (gyllekøling)*	-	380.000 kWh*
Olie*	10.000 l	0 l*

* I nudriften anvendes oliefyr til opvarmning. I ansøgt drift anvendes gyllekøling.

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug. Vandforbruget er baseret på ansøgers skøn.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	3.000 m ³	16.500 m ³
Vand til vask af stalde	400 m ³	1.500 m ³
Vandforbrug i alt	3.400 m³	18.000 m³

Der anvendes vand fra offentligt vandværk.

Det forventes, at det forøgede vandforbrug kan dækkes af den eksisterende forsyning.

Vandet til husdyrbruget på Strandvejen 10 kommer fra Gislinge Vandværk fra en forsyningsledning, der løber langs Strandvejen.

Der er en stikledning med en diameter på 40 mm ned til ejendommen på Strandvejen 10. Denne stikledning ændres der ikke på. Det betyder at vandflowet pr. time ikke kan være større end det er i nudriften. Derfor vil der ikke ske en forøgelse af forbruget af vand pr. time, men der vil ske en forøgelse af det årlige vandforbrug, ved at vandet er tændt i længere perioder.

For at sikre, at der er vand nok i de varme perioder om sommeren, hvis det nødvendige vandforbrug pr. time skulle overstige det, der kan løbe igennem stikledningen pr. time, bliver der etableret en buffertank. Stikledningens dimension på ø40 mm forventes at kunne dække ejendommens samlede årlige vandbehov.

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på vandbesparende foranstaltninger.

5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

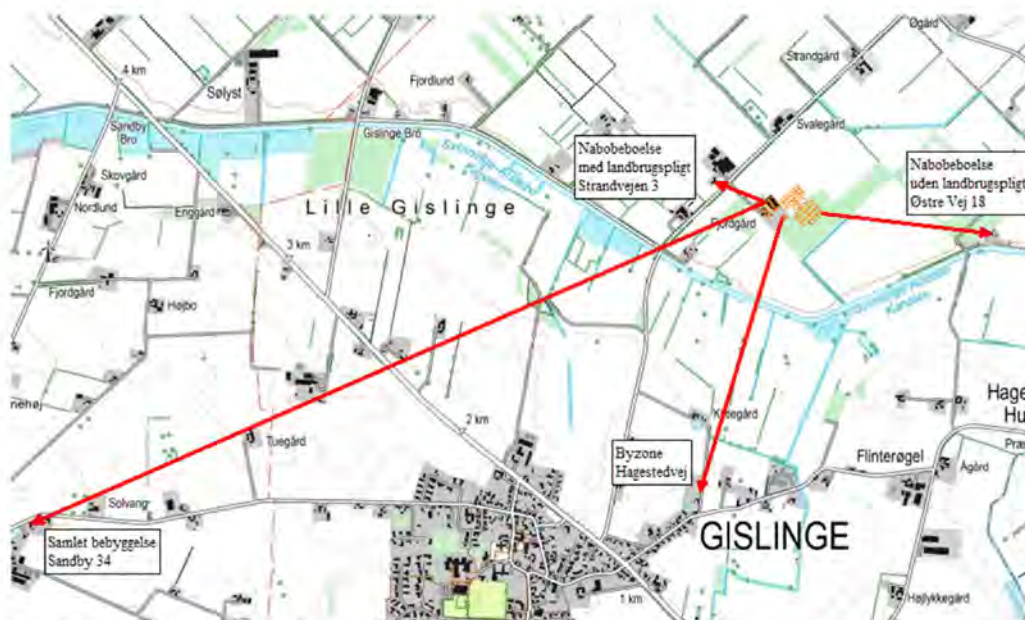
5.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 680 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Østre Vej 18).

Nærmeste byzone ligger øst for Gislinge ved Hagedstedvej ca. 1,2 km mod syd. Der er tale om et område, der i kommuneplanens rammedel er udlagt til fremtidig byzone.

Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Sandby 34, der ligger ved Sandby ca. 3,3 km sydvest for driftsbygningerne.

Afstandene er målt fra de nærmeste stalde- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg. Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra nyt husdyranlæg eller husdyranlæg, hvor der sker ændringer, der medfører forøget forurening.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse (landbrugspligt) (Strandvejen 3)	270 meter	50 meter
Nærmeste nabobeboelse (uden landbrugspligt) (Østre Vej 18)	680 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Sandby 34)	3,3 km	50 meter
Nærmeste byzone (Hagestedvej øst for Gislunge)	1,2 km	50 meter

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte stald og overholder husdyrbruglovens afstandskrav.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Beskrivelse af de ansøgte bygninger

I forbindelse med udvidelsen bygges der tre nye klimastalde og fire nye slagtesvinestalde samt en foder- og halmlade. De nye driftsbygninger placeres i tilknytning til de eksisterende bebyggelsesarealer.

De nye stalde er smalle bygninger med en maksimal kiphøjde på 6,5 meter, mens foder- og halmladen får en kiphøjde på maksimalt 8,5 meter.

Området er meget fladt og nye driftsbygninger bygges i samme kote som de eksisterende driftsbygninger.

Alle nye driftsbygninger opføres i materialer der ikke er reflekterende og i afdæmpede farver.

Beskrivelse af påvirkningerne på landskabet

Ejendommen er beliggende nord for Gislinge. Ejendommen er placeret i landzone i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og er primært forbeholdt landbrug.

Området er præget af et fladt landskab i storskala domineret af marker, spredte beplantninger, levende hegn, skove samt spredt bebyggelse.

Husdyrbrugets anlæg påvirker ikke fredninger og ligger udenfor skov-, fortidsminde-, strand-, klit- sø- og å-beskyttelseslinjer. Der ligger ingen sten- og jorddiger i nærheden af driftsbygningerne.

Ejendommen ligger udenfor særlige landskabelige områder og udenfor kulturhistoriske værdifulde områder som kystkulturmiljøer, bevaringsværdige landsbyer, bevaringsværdige ejerlav og udenfor kirkebeskyttelseszoner.

Ejendommen ligger i et lavbundsområde (inddæmmet fjordbund) men udenfor områder, der kan genoprettes som vådområder.

Terrænet ved ejendommens driftsbygninger er relativt fladt, og der skal dermed ikke foretages større terrænmæssige ændringer i forbindelse med det planlagte byggeri.

Ejendommens driftsbygninger vil efter den planlagte udvidelse fortsat ligge som en samlet enhed, hvor alle bygninger ligger harmonisk i tilknytning til hinanden.

Der er en eksisterende granbevoksning omkring en del af de nye stalde, og det er muligt at rejse yderligere afskærmende beplantning så nye driftsbygninger ikke virker dominerende.

På grund af landskabets karakter som stor skala landskab med spredte læhegn og mindre skovområder vurderes det, at ejendommens samlede bebyggelse ikke kommer til at virke dominerende i landskabet.

På bilag 1a er der vist forslag til afskærmende beplantning.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil påvirke de landskabelige interesser væsentligt.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

I tabel 4 nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1.

Tabel 4. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Østre Vej 18	0	Ny	539	539	790	Ja
Sandby 34	0	Ny	1.011	1.011	3.377	Ja
Fremtidig byzone (Hagestedvej)	0	Ny	1.300	1.235	1.236	Ja

Lugtberegninger i IT-ansøgningseskemaet viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse.

For at opfylde lugtgenekravene anvendes der gyllekøling med en lugtreducerende effekt på mindst 5,3 %. Beregning herfor fremgår af bilag 2.

Da alle lugtgeneafstande er overholdt, vurderes der ikke at være problemer i forhold til lugt.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkilder

Støjkilder fra landbrugsvirksomheden kan ifølge ansøger forekomme fra følgende kilder:

- Staldanlæg og ventilationsanlæg.
- Interne og eksterne transportere til og fra ejendommen.
- Ind- og udlevering af grise (udlevering af grise kan ske på alle tider af døgnet).
- Omrøring af gylle i foråret og efteråret i forbindelse med udbringning af gylle (periodisk støj).
- Levering af foder.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise, der kan forekomme på alle tider af døgnet.

Ventilationsanlægget, som overholder gældende krav til støjgrænser, vil være i drift døgnet rundt.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der er installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

Der bliver etableret en korngrav og alt foder/korn bliver tippet af i korngraven, hvorfra det snegles over i foder-/kornsiloeer. Der er derfor ikke støj fra indblæsning af foder.

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Det forventes ikke, at transporter vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er relativt langt til nabobeboelser, og da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen.

Transporterne vil primært ligge indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Med primært menes der 80-90 %.

Det forventes dermed, at omkring 10-20 % af transporterne vil ligge uden for tidsrummet 07.00-18.00.

Der er ca. 16-17 ugentlige transporter, og der vil således være tale om, at der er ca. 2-3(4) transporter om ugen, der kan ligge udenfor tidsrummet 07.00-18.00. Det er dog vigtigt at understrege, at der ikke er tale om flere transporter i halen på hinanden.

Den nærmeste nabobeboelse ligger i en afstand på ca. 270 meter, og der er driftsbygninger imellem aktiviteten ved gyllebeholder og foder- halmfade, hvor de største støjgener forventes at komme fra. Øvrige nabobeboelser ligger mere end 400 meter fra driftsbygningerne.

Alle generelle krav vedrørende støj fra ejendommen vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener for nabobeboelser.

5.3.3 Lys

Lys i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 22.00.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder orienteringslys over indgangsdøren til staldene, udlevering samt foder- og halmfade. Der er ingen stærke generende lyskilder, som kan genere naboer.

5.3.4 Fluor og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af den store afstand til nærmeste nabobeboelse.

5.3.6 Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Strandvejen 10. Der er kun en til- og frakørselsvej til ejendommen.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, levering og afhentning af svin og foder.

Transporterne vil primært foregå indenfor tidsrummet 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Alle grænser for tilladelig støj fra transport til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gener fra transport. Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage.

Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage. På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af smågrise	52	52	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af slagtesvin	26	104	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af døde dyr	52	104	Hverdage	07.00-18.00
Levering af foder	20	162	Hverdage evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Flytning af gylle til andre gyllebeholdere/eller biogasanlæg (lastbil)	-	412	Hverdage	07.00-18.00
Gylleudbringning fra ejendommen (traktor)	130	0*	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Halmtransporter	10	30	Sæsonbestemt	07.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	12	12	Hverdage	07.00-18.00
I alt (gns.)	302	876		

*Antallet af transporter med gylleudbringning fra ejendommen falder, da der kun udbringes, det der kan være i gyllebeholderen på ejendommens arealer, og da denne del udbringes uden kørsel på offentlig vej.

Hovedparten af transporterne udgøres af foder- og husdyrgødningstransporter. Nedenfor følger en kort beskrivelse af estimatet for foder- og husdyrgødningstransporter.

Redegørelse for estimat af foder- og husdyrgødningstransporter

Der produceres årligt ca. 14.600 ton flydende husdyrgødning (jf. beregning i tabel 7 nedenfor), hvor ca. 1.200 ton udbringes på arealerne omkring ejendommen. Det betyder, at der transporteres ca. 13.400 ton husdyrgødning bort fra ejendommen hvilket giver maksimalt 412 årlige transporter (33-40 ton pr. læs).

Husdyrproduktionen har et foderforbrug på ca. 46 kg foder pr. produceret smågris og ca. 229 kg foder pr. produceret slagtesvin. Med en produktion på 27.000 smågrise og 20.000 slagtesvin giver det et årligt foderforbrug på ca. 5.822 ton. Det svarer til ca. 162 årlige transporter (36 ton pr. læs).

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold fra privat ejendom til offentlig vej, og da der samtidig er relativt langt til de nærmeste nabobeboelser fra overkørslen til offentlig vej, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tabel 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	400 m ³ *	1.500 m ³ *	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normaltalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 5.4.2).

5.4.2 Bortledning af tagvand

Tagvand fra tagfladerne på de eksisterende bygninger bortledes til den åbne drænrønde, der ligger nordvest for ejendommen (på modsatte side af Strandvejen).

På bilag 1c er placering af hoveddrænen med gennemløbsbrønd vist.

De nye svinestalde er smalle bygninger med mindre tagflader. Der er ikke planer om, at tagvandet fra de nye svinestalde opsamles i tagrender. I stedet vil der blive etableret stenbede langs de nye staldbygninger. Stenbedene vil have en bredde på ca. 1 meter. Afstanden imellem de nye svinestalde er ca. 5 meter. Pladsen imellem stenbedene (ca. 3 meter) bliver tilsået med græs.

Foder-/halmladen imellem de nye klimastalde og de nye slagtesvinestalde har en større tagflade. Derfor bliver tagvandet fra denne bygning opsamlet og bortledt til den gennemløbsbrønd, der er vist på bilag 1c.

De endelige detaljer omkring håndtering af tagvand bliver beskrevet i byggeansøgningen, og eventuelle spildevandstilladelser (bortledning af tagvand fra nye bygninger) indhentes i den forbindelse.

På ovenstående baggrund vurderes det, at bortledning af tagvand fra ejendommen vil blive forsvarligt håndteret.

5.4.3 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres udelukkende svinegylle på ejendommen, og der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Gyllebeholder:	1.360 m ³
Gyllekanaler:	1.500 m ³
Biogasanlæg/gyllebeholdere på andre ejendomme:	8.104 m ³
Opbevaringsanlæg i alt:	10.964 m³

I tabel 7 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I henhold til § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 7. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblade 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt
Smågrise	Gylle	27.000	0,134	-	3.618
Slagtesvin	Gylle	20.000	0,550	-	11.000
Gødningsproduktion i alt					14.618
Frdrag for overdækning af gyllebeholder					0
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og frdrag for overdækning (i alt)					14.618
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					10.964
Opbevaringskapacitet til rådighed*					10.964
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					9,0

*Der leveres gylle til biogasanlæg, der håndterer en del af opbevaringskapaciteten.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

5.4.4 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/062011).

De mindre døde dyr opbevares i containere i den nye foder-/halmlade, som vist på bilag 1a. Containerne sættes frem til vognmanden (DAKA) på en fast plads med betonspalter, der placeres ved indkørselsvejen til ejendommen. De større døde dyr opbevares under kadaverkappe på betonpladsen.

På bilag 1a fremgår placering af pladsen med døde dyr, hvorfra de køres til DAKA.

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke olie og kemikalier på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Holbæk Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmodtager/- transportør.
- Eventuelle medicinrester afleveres via indsamlingsordning.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

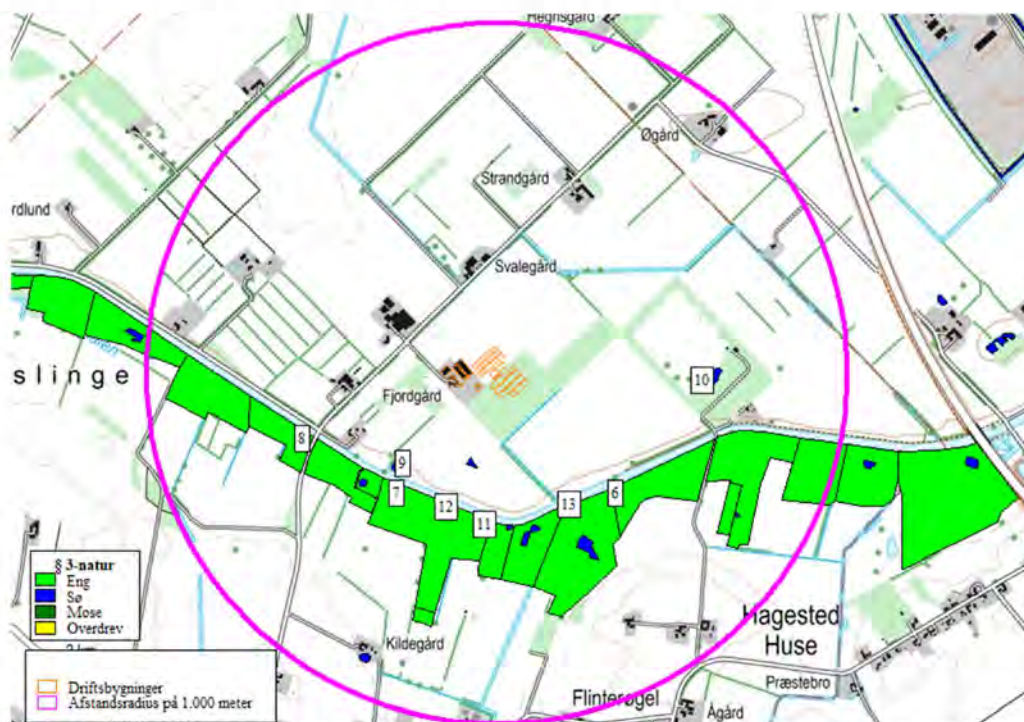
Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift og nudriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	6.976 kg NH ₃ -N	1.319 kg NH ₃ -N	1.319 kg NH ₃ -N

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1- og 2- naturområderne, nærmeste ammoniakfølsomme skov samt et overdrevsområde (hvh. naturområde nr. 1, 2, 3, 4 og 5 i tabel 8 nedenfor) er så stor, at de ikke er vist på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

5.5.3 Internationale naturbeskyttelsesområder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er "Udby Vig", der ligger ca. 10 km øst for husdyrbrugets anlæg.

5.5.4 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 8 på næste side.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 13 naturområder, der er vist i tabel 8 med litra nr. 1-13, hvor 5-10 er vist på figur 3 ovenfor.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulativt:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift:	Nudrift:		
Nr. 13 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,6	0,7	⌵
Nr. 12 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	0,5	0,6	⌵
Nr. 11 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	0,5	0,6	⌵
Nr. 10 Vandhul	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,5	0,6	⌵
Nr. 9 Vandhul	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,4	0,4	0,5	⌵
Nr. 8 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	0,5	⌵
Nr. 7 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	0,5	0,6	⌵
Nr. 6 Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,9	0,9	1,1	⌵
Nr. 5 Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	-0,1	0,2	⌵
Nr. 4 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	⌵
Nr. 3 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	⌵
Nr. 2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	⌵
Nr. 1 Udpegningsgrundlag	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	⌵

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Det nærmeste potentielle naturområde, der kan være omfattet af kategori 1 natur, vurderes at være et rigkær (naturområde 1). Naturområdet ligger ca. 10 km øst for staldanlægget.

Der er ingen kategori 1 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrug i lokalområdet, dels fordi det vurderes, at der ikke ligger andre husdyrbrug så tæt på naturområderne, at der skal regnes med kumulativ effekt, og dels fordi totaldepositionen er mindre end 0,2 kg NH₃-N/ha/år. På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 naturområder er to overdrevsområder (naturområde 2 og 3), der ligger hhv. ca. 2,8 km nord nordøst og ca. 3,5 km nordøst for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet

samt

- om naturområdet er påvirket fra andre kilder som markbidraget

Der er ingen kategori 3-naturområde, der modtager en merbelastning større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er kategori 3-naturområder, der modtager en væsentlig merbelastning med ammoniak som følge af det ansøgte.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder ligger der et par § 3-beskyttede vandhuller og engområder i lokalområdet. Disse naturområder er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om § 3-beskyttede vandhuller, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende vandhuller som følge af den planlagte udvidelse.

Der er ingen øvrige naturområder, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af øvrige naturområder konkrete vandhuller.

5.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,0 kg NH₃-N/ha/år og 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merbelastning med ammoniakdeposition på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der ingen naturområder, der modtager en merbelastning på over 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der er redegjort for, at der ikke er nogen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en totalbelastning på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år, og at der ikke er nogen kategori 3 naturområder eller øvrige naturområder, der modtager en merbelastning større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til Management

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Der fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

6.2 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 6.979 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningsskema 211.221.

For at opfylde BAT-emissionsniveauet anvendes der følgende teknologi:

- Delvist spaltegulv med 25-50 % fast gulv i stiaarealet i de nye stalde.
- Gyllekøling i alle nye stalde.

6.3 BAT i relation til foder

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der udarbejdes E-kontrol, hvor foderblandingerne optimeres så fordelingen af N og P tilpasses dyrenes behov. Der er således et stort fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Foderet tilsættes fytase der betyder, at en større andel af P i foderet gøres tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet og anvende fasefodring.

6.4 BAT i relation til energi og vand

6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejdsgange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes lavenergipærer overalt, hvor dette er muligt. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i nye og eksisterende stalde er undertryksventilation med strømbesparende motorer. Ventilationen er tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket er med til at reducere energiforbruget til ventilation.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet efter hvert hold grise. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent således, at der ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant henover året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkekar/drikkenipler. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand.

Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask.

Ifølge BREF-dokumentet, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkekar/drikkenipler).

Der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i vandforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens vandforbrug er konstant henover året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge BREF-dokumentet, er det BAT at aflæse vandforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse vandforbruget en gang årligt.

6.4.3 BAT miljøledelse

Der udarbejdes et miljøledelsessystem, hvor der er opstillet en handlingsplan, hvor der arbejdes med indsatser indenfor et eller flere af følgende indsatsområder:

- Råvarer (foder, effektivitet)
- Vand (forbrug)
- Energi (forbrug)

Miljøledelsessystemet udarbejdes, når husdyrbruget på Strandvejen 10 overskrider grænsen for IE-brug (slagtesvin).

Miljøledelsessystemet implementeres som et led i opfyldelse af EU's BAT-konklusion om miljøledelse, der blev offentliggjort i EU-tidende den 21. februar 2017.

7 UHELD OG RISICI

7.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Hvis der skulle ske uheld ved afhentning af gylle, ringes der til alarmcentralen og kommunens miljøvagt kontaktes.
- Al gylle afhentes med gyllevogn med sugepumpe.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes miljøvagten, og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger. Herved bliver gene og risiko mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmme med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

8 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant henover året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

9 SAMLET VURDERING

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 5. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 6. De oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. D, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) spillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I bilag 1 under afsnit D. Miljøkonsekvensrapport står følgende:

Kravene i pkt. B og D, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Strandvejen 10

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 6 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholdere og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang.

Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

BILAG 1A - OVERSICHT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

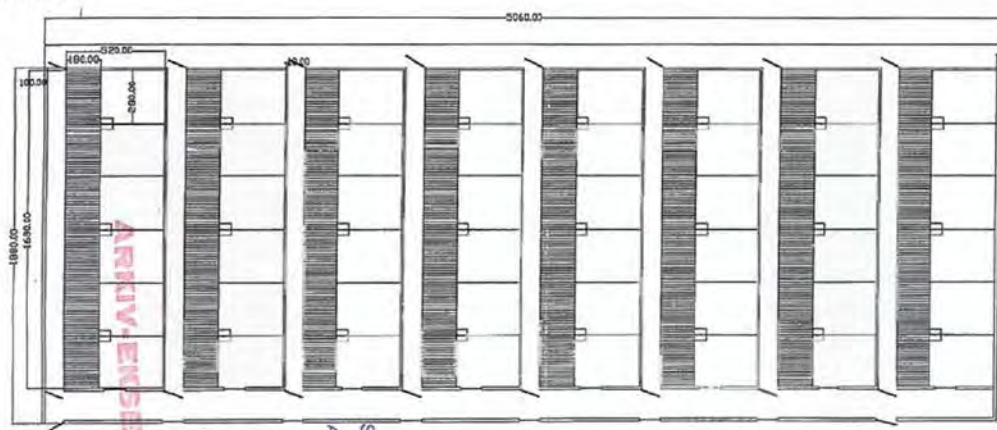
Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Stald nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Eksisterende svinestald	699 m ² (Flexgruppe: slagtesvin og smågrise)	Del. spalter (50-75 % fast gulv)
2	Eksisterende svinestald	374 m ² (Flexgruppe: slagtesvin og smågrise)	Del. spalter (50-75 % fast gulv)
3	Ny svinestald	784 m ² (Dyretype: smågrise)	Del. spalter (25-50 % fast gulv)
4	Ny svinestald	784 m ² (Dyretype: smågrise)	Del. spalter (25-50 % fast gulv)
5	Ny svinestald	376 m ² (Dyretype: smågrise)	Del. spalter (25-50 % fast gulv)
6	Ny svinestald	984 m ² (Flexgruppe: slagtesvin og smågrise)	Del. spalter (25-50 % fast gulv)
7	Ny svinestald	984 m ² (Flexgruppe: slagtesvin og smågrise)	Del. spalter (25-50 % fast gulv)
8	Ny svinestald	984 m ² (Flexgruppe: slagtesvin og smågrise)	Del. spalter (25-50 % fast gulv)
9	Ny svinestald	492 m ² (Dyretype: slagtesvin)	Del. spalter (25-50 % fast gulv)
G1	Gyllebeholder	328 m ² overfladeareal (1.360 m ³)	Naturligt flydelag
S1-S5	Fodersiloer	5 stk. á hver 30 ton kapacitet	
S6-S10	Nye fodersiloer	5 stk. á hver 150 ton kapacitet	
U	Udlevering		
D	Døde dyr		Betonplads med spalter

BILAG 1B- PLANTEGNING

Plantegning over nye stalde er vedhæftet som særskilt bilag 1b. På de to figurer nedenfor er de to eksisterende stalde vist.

Stald 1.

I stald 1 er der 48 stier á 5,2 m x 2,8 m = 699 m²

Stald 2.

I stald 2 er der 44 stier á 3,4 m x 2,5 m = 374 m²

BILAG 1C- OVERSIGT OVER HOVEDDRÆN TIL TAGVAND

BILAG 2- GYLLEKØLING

Beskrivelse af gyllekølingsanlæg (ammoniak- og lugtreduktion)

Der etableres gyllekøling i alle nye stalde. Gyllekølingsanlægget skal dels reducere ammoniakemissionen og dels reducere lugtemissionen.

I tabellen nedenfor er størrelsen på gyllekanalerne i de respektive staldafsnit vist. Desuden fremgår køleeffekten pr. m² gyllekanal og ammoniakreduktionen i de respektive staldafsnit.

Stald	Kyllekanal (m ²)	Linespil i gyllekanal	Køleeffekt (W/m ² gyllekanal)	Ammoniakreduktion
3	314 m ²	Nej	44,7 W/m ²	30 %
4	314 m ²	Nej	44,7 W/m ²	30 %
5	150 m ²	Nej	44,7 W/m ²	30 %
6	738 m ²	Nej	44,7 W/m ²	30 %
7	738 m ²	Nej	44,7 W/m ²	30 %
8	738 m ²	Nej	44,7 W/m ²	30 %
9	369 m ²	Nej	44,7 W/m ²	30 %
Total	3.361 m²			

Egenkontrollen på gyllekølingsanlægget er en energimåler.

Gyllekølingsanlægget dimensioneres, så der er en gennemsnitlig årlig køleeffekt på 44,7 W/m².

Der etableres gyllekøling i 3.361 m² gyllekummer uden linespil.

Køleeffekten er $(3.361 \text{ m}^2) * 44,7 \text{ W/m}^2 = 150,2 \text{ kW}$.

Den årlige køleydelse er dermed $150,2 \text{ kW} * 8.760 \text{ h/år} = 1.316.073 \text{ kWh}$.

Med en forventet COP på mindst 3,5 betyder det, at energiforbruget til varmepumpen ikke bliver større end ca. 380.000 kWh.

Hvis varmepumpen kører kontinuerligt, giver det en gennemsnitlig årlig ammoniakreduktion på:

- $-0,004 * (44,7 \text{ W/m}^2)^2 + 0,85 * 44,7 \text{ W/m}^2 = 30,0 \%$

Beskrivelse af gyllekølingens lugtreducerende effekt

For at opfylde lugtgenekrav er det nødvendigt at reducere lugtemissionen fra stalderne med mindst 5,3 %, hvilket gøres med gyllekøling.

Det er muligt at reducere lugtemissionen med gyllekøling med følgende effekt:

- $0,77 * X = \text{lugtreduktion \%}$ (hvor X er køleeffekt pr. m² gyllekumme).

Da det er tilstrækkeligt med en lugtreduktion på 5,3 %, skal der være en køleeffekt på 6,9 W/m² gyllekumme.

Indtastning af ammoniakreduktionsprocenter i IT-ansøgningskemaet

De respektive ammoniak- og lugtreduktionsprocenter er indtastet i de respektive staldafsnit i IT-ansøgningskemaet og er identiske med de procentsatser, der er vist i tabellen ovenfor.

Forslag til vilkår til gyllekølingsanlægget

Gyllekummerne i staldafsnit 3-9 i alt 3.361 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 44,7 W/m² for så vidt angår ammoniakreduktion og 6,9 W/m² for så vidt angår lugtreduktion.

Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige, månedlige og årlige køleydelse målt i kWh. Dataloggeren skal således vise, at der dagligt er en køleeffekt på mindst 6,9 W/m² og en årlig køleeffekt 44,7 W/m².

Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Bilag 4. Hvidbog – Forannoncering af ansøgning

Ansøgning om miljøgodkendelse har været annonceret fra 12. juni 2019 til 7. juli 2019. Kommunen har modtaget 12 svar fra omkringboende. For hvert svar er der udarbejdet resumé. Da mange af svarene berører de samme emner, henvises der under kommunens kommentar i mange tilfælde til fælles kommentarer til de enkelte emner sidst i denne hvidbog. Under kommunens kommentar fremgår også hvilken konsekvens svarene fra omkringboende har på ansøgningen og/eller sagsbehandlingen. Når der i kommunens kommentarer henvises til kommende miljøgodkendelse, menes underforstået, såfremt miljøgodkendelse gives.

Nr.	Svar fra	Resumé af svar	Kommunens kommentar
1	Danmarks Naturfredningsforening	Undrer sig over ansøgningens beregnede værdier for afsætning af ammoniak til § 3 beskyttede engområder syd for anlægget og til potentiel ammoniakfølsom skov.	<p>I sagsbehandlingen benytter kommunen beregningerne udført i husdyrgodkendelse.dk, som er det beregningsværktøj, der skal anvendes. De indtastede forudsætninger for beregningerne (herunder ruhed af opland og naturområde) tjekkes selvfølgelig af kommunen i forbindelse med sagsbehandlingen.</p> <p>Kommunen har bedt ansøger om yderligere beregninger til engarealer syd for anlægget.</p> <p>Endvidere har kommunen bedt om ny beregning af ammoniakafsætning til potentiel ammoniakfølsom skov, idet hidtil udpegning heraf er ændret i Miljøstyrelsens nye kortgrundlag. Nærmeste potentiel ammoniakfølsom skov ligger således umiddelbart vurderet længere væk fra anlægget (cirka 2,1 km mod øst).</p>
2	Louise Riis, Skolevej 6, 4532 Gislinge	Bekymret for gener i form af - Tung trafik - Lugt	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: - Transport - Lugt

3	Ronni og Lena Schjødt-Klæstrup, Strandvejen 18, 4532 Gislinge	<p>Er imod projektet grundet store gener:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ødelæggelse af smuk natur - Tung trafik vil hindre skolesøgende børn i at bruge vejen - Lugt - Bolig bliver værdiløs og usælgelig <p>Lammefjorden er i forvejen belastet af vindmøller, losseplads og motortrafikvej.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport - Lugt - Huspriser - Øvrige aktiviteter, der giver gener <p>Specifikke kommentarer:</p> <p><i>Natur</i></p> <p>I husdyrbrugsloven er indbygget hensynet til omgivelserne, naturen og miljøet – herunder blandt andet landskabelige forhold og omkringliggende arealer.</p>
4	Frank Lykke Wigh og Cita Lykke Wigh, Strandvejen 7, 4532 Gislinge	<p>Er bekymret for øget tung trafik på Strandvejen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Børn, der færdes til og fra skole og fritidsaktiviteter - Smal vej, hvor store biler har svært ved at mødes, og bløde trafikanter overses let - Nødvendigt med cykel-/gangsti, da del af Margueritrute - Øget belastning af vej, som er i dårlig stand – hvem skal vedligeholde <p>Vores ejendom vil falde i værdi. Kan der søges om kompensation?</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport - Huspriser

5	<p>Jesper Andersen, Strandvejen 3; Søren Brandt Wiuf, Strandvejen 1; Lisbet Høg Jensen og Knud E. Jensen, Strandvejen 2; samt 12 øvrigt underskrivere, der ikke her angivet adresse</p>	<p>Det ansøgte vil have væsentlige direkte og indirekte negative virkninger i forhold til lokalområdet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport via Gislinge Fjordvej - Strandvejen benyttes dagligt af mange skole-søgende børn, samt i rekreativ sammenhæng, da vejen er en del af Margueritrutten - Strandvejen er allerede præget af trafik til og fra eksisterende virksomheder - Forøget transport som følge af udvidelsen på Strandvejen 10 vil belaste borgerne i området - Produktionsudvidelsen på Strandvejen vil belaste vandforsyningen til gene for beboere og eksisterende virksomheder - På omkringliggende landbrugsejendomme drives planteavl til konsummarkedet, og dette medfører præsentation for kunder med flere. Denne præsentation vil blive negativt påvirket øgede lugtgener og øget tung trafik. <p>Ønsker udkast til afgørelse, når dette foreligger.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport - Lugt <p>Specifikke kommentarer: <i>Vandforsyning</i> Sagsbehandler i grundvandsteamet har undersøgt forhold vedrørende vandforsyning og oplyser følgende: "Ejendommen ligger i vandforsyningsområdet til Gislinge Vandværk. Vandværket har en tilladelse til indvinding af op til 280.000 m³ pr. år. De seneste år har vandværket indvundet fra 165.000 til 190.000 m³/år. Så vandværket har tilstrækkelig kapacitet til at levere den ønskede vandmængde. Jeg har talt med Niels R. Nilsen som er vores kontaktperson på vandværket. Han oplyser, at der ganske rigtigt som de omkringboende oplyser, er problemer med vandtrykket i dag. Især når ejendommen på modsatte side af vejen til Strandvej 10, tager vand ind til kartoffelvask falder trykket mærkbart i ledningen. Forsyningsledningen er på 70 mm har ikke umiddelbart tilstrækkelig kapacitet til at forsyne den øgede ønskede vandmængde på ca. 14.600 m³ til Strandlystvej 10. Vandværket er umiddelbart positiv omkring levering af en øget vandmængde til ejendommen, og vil gerne gå i dialog med ejeren med henblik på at finde en god løsning. Herunder om der skal lægges en ny forsyningsledning eller om ejendommen eventuelt kunne etablere en tank som fyldes om natten hvor forbruget ellers er lavt."</p> <p>I den videre sagsbehandling bedes ansøger om yderligere redegørelse vedrørende vandforsyning.</p> <p>Der mangler adresse på en del af dem, der ønsker udkast. Jesper Andersen har oplyst telefonisk den 15. oktober 2019, at han vil sørge for at disse få udkast i hænde.</p>
---	---	---	---

6	Lasse Winkelmann Jensen, Bryggerivej 9, 4532 Gislinge	<p>Mener ikke at tilkørselsforholdene til Strandvejen 10 er gode.</p> <p>Oplyser at traktorer fra Audebogaard (Bjergskovvej 24) og andet tung trafik til/fra Hagested/Tuse Næs benytter Bryggerivej som smutvej mellem Strandvejen og Hagestedvej i stedet for at køre ad Adellers Allé, og at Bryggerivej ikke er dimensioneret til nuværende trafik.</p> <p>Spørger til</p> <ul style="list-style-type: none"> - håndtering af øget trafik på Strandvejen - hvilke tider for drift og transport, man skal regne med - hvordan antallet af transportere er opgjort - hvordan plan om nyt boligområde ud mod Adellers Allé kan hænge sammen med den øgede transport - om det påtænkes at etablere lysregulering og fodgængerfelter på Adellers Allé - hvordan kommunen vil håndtere øget tung trafik i forhold til høj fart på Adellers Allé efter klokken 18 - håndtering af spildevand - om der kommer mere tung trafik ad Bryggerivej - om Bryggerivej bliver gjort til en blind vej 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport <p>Specifikke kommentarer:</p> <p><i>Transport</i></p> <p>I den videre sagsbehandling er ansøger bedt om yderligere redegørelse vedrørende for drift og transport, samt opgørelse af antallet af transportere.</p> <p><i>Ny boligområde</i></p> <p>Kommuneplanen indeholder potentiel byzone i et område ved Gislinge. Ved eventuel kommende lokalplanlægning indgår vurdering af trafik til og fra lokalplanområdet.</p> <p>At der sker en generel udvikling af trafikken (herunder fra virksomheder/landbrug med miljøgodkendelse) indgår ikke særskilt i denne vurdering, da offentlige veje skal kunne tage den trafik, der er.</p> <p><i>Spildevand</i></p> <p>Der er tale om vand som er brugt til rensning af stalde. Som det fremgår af tabel 6 i ansøgningsmaterialet er mængden af spildevand inkluderet i normtallene for mængden gylle og dermed også i antallet af transportere til bortkørsel af gylle fra ejendommen.</p>
---	---	--	--

7	Niels Petersen, Strandvejen 12, 4532 Gislinge	<p>Påpeger problemer med mere tung trafik på Strandvejen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dårlig oversigtsforhold ved udkørsel fra Strandvejen 10 - To lastbiler kan ikke komme forbi hinanden - Allerede 8 år efter asfaltering er vejstykket nærmest Adellers Allé renoveret - Der færdes børn på vejen <p>Bekymret for</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lugtgener - Fluegener - Værdiforringelse af ejendom <p>Spørger hvorfor Strandvejen 12 ikke indgår i lugtberegninger.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport - Lugt - Huspriser <p>Specifikke kommentarer: <i>Fluer</i></p> <p>I miljøgodkendelsen vil indgå vurdering og nødvendige vilkår om bekæmpelse af fluer.</p> <p><i>Lugtberegning</i></p> <p>Strandvejen 12 er en ejendom med landbrugspligt. Den indgår ikke i lugtberegningerne, idet der i henhold til lovgivning kun er krav til maksimal lugtgener til ejendomme uden landbrugspligt. Det er derfor ikke muligt for kommunen at stille krav om maksimal lugtgener på denne ejendom.</p>
8	Morten Barritt, Bryggerivej 7, 4532 Gislinge	Enslydende med svar nr. 6.	Se kommentarer til nr. 6.
9	Lone og Georg Nielsen, Gislinge Fjordvej 10, 4532 Gislinge	<p>Protesterer mod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lugtgener - De mange transporter på små veje. <p>Frygter at dette vil medføre store konsekvenser for området og dets beboere. Frygter for ulykker som følge af de mange transporter</p> <p>Området er i forvejen belastet af skydebane, vindmøller, motortrafikvej, affaldsdepot og forbrænding.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lugt - Transport - Øvrige aktiviteter, der giver gener

10	Lasse Krogh Alenkær og Cathrina Dyrby Alenkær, Gislinge Fjordvej 4, 4532 Gislinge	<p>Ønsker alternative løsninger (mindre produktionsareal) undersøgt.</p> <p>Finder at der i ansøgningsmaterialet ikke er tilstrækkelig redegjort for og vurdering af naturtilstanden af nærliggende vandhuller og engområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Henviser i den forbindelse til § 36, stk. 5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.</p> <p>Ønsker at der udføres støjberegninger.</p> <p>Bekymret for den øgede tunge trafik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - To biler kan ikke møde hinanden uden at trække ud i rabatten - Dette gør at rabatten bliver kørt i stykker - Denne problematik er især gældende for Gislinge Fjordvej, som er endnu smallere. 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alternative løsninger - Transport <p>Specifikke kommentarer:</p> <p><i>Natur</i></p> <p>I sagsbehandlingen inddrager kommunen tilgængelig og om nødvendigt ny viden vedrørende omkringliggende naturarealer, og det er en forudsætning for at kunne give en miljøgodkendelse, at naturen beskyttes som krævet i lovgivningen. Det gælder for natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven (for eksempel søer og engområder).</p> <p>Og det gælder for såkaldt kategori 1, 2 og 3 natur, som er ammoniakfølsom natur i og udenfor Natura 2000 områder. Det kan nævnes, at § 36, stk. 2-5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke omhandler søer og engområder. § 36, stk. 2-5 omhandler de helt særlige tilfælde, hvor der er behov for en særlig indsats i forhold til kategori 3 natur og ikke-ammoniakfølsom natur i Natura 2000 område. Nærmeste kategori 3 natur er en mose cirka 1,1 km nord for anlægget og en potentiel ammoniakfølsom skov cirka 2,1 km øst for anlægget. Nærmeste Natura 2000 område ligger cirka 10,5 km øst for anlægget. § 36, stk. 2-5 vil selvfølgelig indgå i kommunens vurdering, men det forventes ikke grundet afstanden til naturområderne, at der vil være behov at tage paragraffen i anvendelse.</p> <p><i>Støj</i></p> <p>Kommunens vurderinger vedrørende støj bygger på gældende regler og klagenævnsafgørelser. Det betyder i de fleste tilfælde, at der stilles krav om at overholde gældende støjgrænser.</p>
----	---	--	---

11	Søren Brandt Wiuff, Strandvejen 1, 4532 Gislinge	<p>Transporter til og fra Strandvejen 10 vil belaste borgere i området og andre brugere af Strandvejen. Der er allerede meget trafik til virksomhederne på vejen.</p> <p>Især i forhold til de bløde trafikanter kan Strandvejen ikke tåle mere. Blandt andet ansatte og andre krydser dagligt vejen gående i forbindelse med høst af afgrøde på begge sider af vejen.</p> <p>Beregning af omkostninger til øget vedligehold og eventuel udvidelse af Strandvejen bør foretages.</p> <p>Får i forbindelse med grøntsagsproduktionen ofte besøg af interesserede – noget der gerne skulle bibeholdes.</p> <p>Protesterer over den voldsomme ekstrabelasting af området.</p> <p>Foreslår mere hensigtsmæssig placering af svineproduktion (og biogasanlæg) i tilknytning til allerede eksisterende industrianlæg (Kara/Novoren). Med nye tilkørselsramper til rute 21 vil det flytte rigtig meget transport fra de lokale veje.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport - Lugt - Alternative løsninger
12	Mika Bille, Stenalderen 10, 2640 Hede- husene (ejer af Strandvejen 2B, 4532 Gislinge)	<p>Finder det ubegribeligt om udvidelse af produktionen kan tillades:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lugtgener vil stavnsbinde folk - Forøget transport - Lammefjorden er noget særligt. 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lugt - Huspriser - Transport <p>Specifikke kommentarer: <i>Hensynet til omgivelserne</i></p> <p>I husdyrbrugsloven er indbygget hensynet til omgivelserne, naturen og miljøet – herunder blandt andet landskabelige forhold og omkringliggende arealer.</p>

Transport

Med hensyn til transportgener kan en miljøgodkendelse efter husdyrbrugsloven primært regulere, hvilke af en ejendoms adgangsveje som skal anvendes ved transport til og fra bedriften, og at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Dette fremgår af husdyrbrugsloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, samt af afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet⁵. Spørgsmål om for eksempel belastning og vedligeholdelse af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugsloven, men af den relevante vejlovgivning. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet. Af tidligere afgørelser fra klagenævn fremgår endvidere, at det ved reguleringen af husdyrbrug er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Ved udarbejdelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug er kommunens mulighed for at afhjælpe alle gener på grund af transport derfor begrænset. Og det er som udgangspunkt ikke muligt ifølge husdyrbrugsloven at afvise at give miljøgodkendelse på baggrund af forhold vedrørende transport ad offentlig vej.

På baggrund af de mange indkomne bekymringer vedrørende tung transport ad Strandvejen har landbrugsteamet yderligere undersøgt mulighederne for regulering af transportforhold med baggrund i husdyrbrugsloven. Dette er gjort ved at rådføre advokat Mads Kopperø, codex advokaterne, som er ekspert i miljølovgivningen – herunder husdyrbrugsloven. Han oplyste følgende:

- Problem med rystelser som følge af trafik på offentlig vej kan ikke afstedkomme afslag på miljøgodkendelse efter husdyrbrugsloven. Det er ejers eget ansvar, at huset ligger tæt på vej.
- Den øgede intensitet af trafik på Strandvejen vurderes ikke at kunne afstedkomme afslag på miljøgodkendelse. Der henvises til afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet⁵, hvor en forøgelse af trafikmængden ikke antages at indebære en væsentlig øget miljømæssig gene.

Med andre ord: I landzone må borgere acceptere tung trafik og forøgelse heraf.

Kun ved meget store ændringer i trafikmængde på små veje, der ikke hidtil har nævneværdig trafik, kan afslag på miljøgodkendelse komme på tale.

- I relation til trafiksikkerhed er det med sikkerhed ikke et tema, som reguleres af husdyrbruglovgivningen, og dermed med sikkerhed ikke et forhold, der kan begrunde et afslag.
- Forhold vedrørende transport kan gøre, at der kan stilles vilkår til bestemte tidspunkter for til- og frakørsel – for eksempel i dagtimerne på hverdage. Vilkår herom kan gælde alle transporter (dog kan kørsel i høst undtages). Med "alle transporter" forstås alle tunge transporter. Kørsel i almindelige biler skal ikke omfattes af en sådan tidsbegrænsning.

---

⁵ For eksempel afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 12. juli 2019 - 18/09267.

<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/0e93ac8a-177d-4be5-b3ab-b24ed3c5f035>

Endvidere har landbrugsteamet drøftet de indkomne bekymringer og forslag med vejmyndigheden i kommunen, som i den forbindelse oplyste følgende:

- Transporterne til og fra Strandvejen 10 vil foregå ad offentlige veje, som skal kunne tage den nødvendige trafik.
- Ændring fra 302 til 952 årlige tunge transportere er ikke en væsentlig ændring, som kræver ny overkørselstilladelse fra ejendommen Strandvejen 10.
- Med hensyn til trafiksikkerhed må der i landzone forventes tung trafik.
- Indførelse af hastighedsbegrænsning på Strandvejen er ikke aktuel. De fysiske forhold gør, at hastigheden er langt under det maksimale (70/80 km/t).
- Etablering af cykelsti langs Strandvejen vil være en stor investering, som vil give bedre forbedring af trafiksikkerheden andre steder i kommunen.
- Strandvejen er smal, men det har hidtil ikke givet nævneværdige problemer, når to lastbiler møder hinanden
- Der er planer om at etablere hævet fodgængerfelt på Adellers Allé ved udkørslen af Byvej. Dette omfatter ikke lysregulering.
- Ved kørsel fra Strandvejen og videre ad Hagestedvej (to venstresving) er det især for traktorer bedre for trafiksikkerheden at benytte Bryggerivej end den mere trafikerede Adellers Allé. Derfor er der ikke planer om at gøre Bryggerivej til en blind vej.
- Rute 21 er en statsvej, så derfor har vejdirektoratet og ikke Holbæk Kommune myndighed til at træffe beslutning om eventuel afkørselsramper ved Kara/Novoren.

På baggrund af de indkomne bemærkninger har landbrugsteamet anmodet ansøger om at redegøre nærmere for opgørelse af antal transportere og tidspunkt for transportere. Ansøgers svar herpå indgår i tilrettet miljøkonsekvensrapport.

I forhold til de indkomne bemærkninger kan det endvidere bemærkes:

- Strandvejen, som ansøger har angivet som til- og frakørselsvej, er ifølge kommunens oplysninger ikke en del af Margueritruen.
- Ansøger har i oprindeligt ansøgningsmateriale angivet Strandvejen som kørselsvej. Dette er efterfølgende suppleret med oplysning om, at Gislinge Fjordvej kun i begrænset omfang vil blive anvendt til tung transport.

I miljøgodkendelsen er der - i muligt omfang indenfor husdyrbrugsloven - stillet vilkår til tunge transportere. Det drejer sig om vilkår om ugedag, samt vilkår om oprydning.

Lugt

Af hensyn til omkringboende indeholder husdyrbrugsloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om maksimal lugtgener. Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Mange forhold kan influere på lugtmission fra stalden. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyr er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med omrøring og udkørsel af gylle.

Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Krav til lugtgener afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I ansøgningssystemet er der derfor beregnet teoretisk geneafstand for tre bebyggelsestyper: byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkeltbeboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

To grøntsagsproducenter på Strandvejen har af hensyn til deres kundepleje udtrykt bekymring for øget lugtgener. Der er tale om ejendomme med landbrugspligt.

Landbrugsteamet har drøftet denne problemstilling med advokat Mads Kobberø, codex advokaterne, som er ekspert i miljølovgivningen – herunder husdyrbrugsloven. Mads Kobberø oplyste, at der kun er beskyttelse i relation til de konkrete i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regelsæt om lugtbeskyttelse anførte referencepunkter, for eksempel samlet bebyggelse. Referencepunkter eller referencetyper, der ikke er angivet i beskyttelsesniveauet, er der dermed ubeskyttet isoleret betragtet og må nøjes med den indirekte beskyttelse, som andre referencepunkter (for eksempel samlet bebyggelse) indirekte afkaster.

Det elektroniske ansøgningssystem foretager lugtmissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det fremgår af heraf, at kriterier for lugtgener er overholdt.

I sagsbehandlingen vedrørende lugt er kommunen opmærksom på omkringboendes bekymringer. Da lugtgenekriterierne er overholdt må kommunen, imidlertid vurdere, at de ansøgte tiltag er tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtmissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne" På baggrund heraf stiller Holbæk Kommune vilkår vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, sikres med vilkår, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Huspriser

Det følger af flere afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, at spørgsmål om værdiforringelse af omkringliggende ejendomme ikke er omfattet af husdyrbrugsloven. Blandt andet af afgørelse af 8. oktober 2019⁶.

Værdiforringelse af omkringliggende ejendomme og kompensation har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

Alternative løsninger

Kommunen er forpligtiget til at sagsbehandle et ansøgt projekt, såfremt dette kan lade sig gøre inden for lovgivningen.

Der er i de indkomne bemærkninger foreslået alternativ placering af svineproduktionen. Ifølge kommunens oplysninger ejer ansøger ikke jord i det foreslåede område. Jorden i området er ejet af private lodsejere.

På ovenstående grundlag er alternative løsninger ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

Øvrige aktiviteter, der giver gener

Miljøgodkendelse af husdyrbrug sker efter bunden lovgivning. Der er ikke som for de øvrige aktiviteter krav om lokalplanlægning, hvor borgere kan rette henvendelse til de politikere, der træffer afgørelse om lokalplanlægningen.

Det er derfor ikke muligt i henhold til husdyrbrugsloven at inddrage andre aktiviteter i vurderingerne i forbindelse med en miljøgodkendelse til husdyrbrug. Ifølge husdyrbrugsloven inddrages kun kumulation fra andre husdyrbrug – for eksempel med hensyn til lugt.

De øvrige aktiviteter har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

---

⁶ 18/04837 (tidligere NMK-131-00280). <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/c311dc7f-1bb7-4615-9913-c1cbf9133c27>

Bilag 5 – Høring af udkast til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring i perioden fra den 29. november 2019 til den 10. januar 2020. Der er indkommet 15 høringssvar, herunder en underskriftindsamling. For hvert svar er der udarbejdet resumé og kommunens bemærkninger hertil. Da mange af svarene berører de samme emner, henvises der under kommunens kommentar i mange tilfælde til fælles kommentarer til de enkelte emner sidst i denne hvidbog. Under kommunens kommentar fremgår, hvis høringssvar har afstedkommet en ændring af udkast i forhold til den endelige miljøgodkendelse.

Nr.	Svar fra	Resumé af svar	Kommunens kommentar
1	Pernille Ellesøe, Hagestedvej 1, 4532 Gislinge	Mener projektet er belastende for natur, miljø og beboere.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer
2	Niels Teglers, Strandvejen 8, 4532 Gislinge	<p>Er frustreret over udvidelsen af svineproduktionen af flere grunde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vil gå ud over rekreativ brug af området - Hensyn til fødevarevirksomheder på Strandvejen - Øget transport – nævner i den forbindelse, at der skulle være givet tilsagn om, at vejen er meget velegnet, og at der er optimale tilkørselsmuligheder - Tab af ejendomsværdi - Lugt - Fluer - Sundhed <p>Området er også generet af andre ting – vindmøller, skydebane, rute 21 m.m.</p> <p>Foreslår mere hensigtsmæssig placering af svineproduktionen i tilknytning til losseplads ved Audebo eller ejers ejendom på Tuse Næs.</p> <p>Føler, at projektets gennemførelse allerede tidligt i processen skulle være lovet på forhånd, og at sagsbehandlingen har været "kammeratlig".</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> - Andre virksomheder på Strandvejen - Transport – Herunder sidste afsnit om vurderinger i miljøkonsekvensrapport - Huspriser og salg af bolig - Lugt - Fluer - Sundhed - Øvrige aktiviteter, der giver gener - Alternative løsninger <p>Specifikke kommentarer:</p> <p>Husdyrbrugloven har til formål at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så husdyrproduktion kan ske blandt andet i respekt for menneskers livsvilkår. I lovens kriterier for at kunne give miljøgodkendelse er der således indarbejdet hensyn til blandt andet <i>rekreativ brug</i> af omgivelserne.</p> <p>Sagsbehandlingen er foregået i henhold til husdyrbrugloven, forvaltningsloven og gængs praksis. Klage over sagsbehandlingen kan ske til Ankestyrelsen, www.ast.dk</p>

3	Jimmy Nellemann Stouenborg og Anne-Sofie Stouen- borg, Strandvejen 4, 4532 Gislinge	Er imod udvidelse af svineproduktionen af flere grunde: - Negativ effekt på naturen - Sundhedsrisiko - Gyllemængden - Transport - Hus mister værdi - Vandforsyning - Klimahensyn	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Natur - Sundhed - Gylle - Transport - Huspriser og salg af bolig - Vandforsyning - Klimamål
4	Kathe og Sixten Kristensen, Adelers Allé 209, 4532 Gislinge	Bekymret på grund af projektet: - Lugtgene - Tung trafik på Adelers Allé - Sværere at sælge hus - Dyrevelfærd	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Lugt - Transport - Huspriser og salg af bolig - Dyrevelfærd
5	Ronni og Lena Schjødt-Klæstrup, Strandvejen 18, 4532 Gislinge	Er imod projektet, da det vil medføre store gener i et område, der i forvejen er omringet af skydebane, vindmøller, losseplads og motortrafikvej: - Påvirkning af dyrevildt og natur - Tung transport som vejen ikke kan bære - Trafiksikkerhed for skolebørn - Lugtgener - Bolig bliver værdiløs og usælgelig - Sundhedsrisiko Spørger til Lammefjorden som Unesco verdensarv. Bekymret på vegne af de to grøntsagsproducenter på Strandvejen. Ønsker øget brug af teknologi til reduktion af lugt- og ammoniaktab.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Øvrige aktiviteter, der giver gener - Natur - Transport - Lugt - Huspriser og salg af bolig - Sundhed - Ammoniak - Andre virksomheder på Strandvejen Specifikke kommentarer: Ifølge kommunens oplysninger er Geopark Odsherred medlem af <i>Global Geoparks Network</i> , som støttes af Unesco. Geopark Odsherred er afgrænset ved kommunegrænsen, og ejendommen Strandvejen 10 ligger således udenfor – korteste afstand er cirka 2,5 km. Endvidere er forhold vedrørende denne type områder ikke omfattet af husdyrbrugs-

	Ronni og Lena Schjødt-Klæstrup, Strandvejen 18, 4532 Gislinge (fortsat)		loven. Det har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling. Heller ikke EU-certificering af landbrugsafgrøder er et forhold, der omfattes af husdyrbrugsloven. Lovgivningens krav til anvendelse af <i>bedste tilgængelige teknik (BAT)</i> er fastlagt af Miljøstyrelsen. Da projektet overholder BAT-krav, kan kommunen ikke stille yderligere krav til anvendelse af teknologi. Det kan endvidere nævnes, at Miljøstyrelsen ved fastlæggelse af BAT-krav inddrager branchens økonomiske formåen og ikke den enkelte landmands økonomi.
6	Jens Læssøe, Sandby 33, 4520 Svinninge	Mener ikke området kan bære den ansøgte svineproduktion af hensyn til: - Miljø - Infrastruktur - Gener for omkringboende Efterspørger at der ses efter alternative placeringer af svineproduktion.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Natur - Ammoniak - Transport - Lugt - Sundhed - Alternative løsninger
7	Frank Lykke Wigh og Cita Lykke Wigh, Strandvejen 7, 4532 Gislinge	Spørger til - hvorvidt der er tale om etablering eller udvidelse af svineproduktion - hvem der tager beslutning (administration eller kommunalbestyrelse) – der er tale om et nyt industriområde - om bro på Strandvejen kan holde til øget belastning - hvem der står for vedligeholdelse af vejen som følge af øget belastning - hvem der har ansvar for at undersøge den øgede risiko for ulykker med tunge transportere - om det bliver farligere for bløde trafikanter at færdes på vejen - om kommunen vil måle det faktiske antal tunge transportere på Strandvejen	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Administrativ/politisk beslutning - Industriområde og planlægning - Transport - Sundhed - Lugt - Huspriser og salg af bolig Specifikke kommentarer: Der er tale om en helt <i>ny miljøgodkendelse</i> givet efter § 16 a, stk. 2, som omhandler etablering. At der i teksten fremgår udvi-

	Frank Lykke Wigh og Cita Lykke Wigh (fortsat)	<p>- hvorvidt kommunen vil inddrage udenlandske undersøgelser med hensyn til omkringboendes sundhed, da dette bekymrer</p> <p>- om kommunen kan kræve yderligere lugtreduktion.</p> <p>Lider værditab på egen ejendom.</p>	delse, skyldes udelukkende, at der på nuværende tidspunkt er svineproduktion på ejendommen – altså inden indsendelse af ansøgningen.
8	Flemming Cederholm og Maja Aagaard Sihm, Østre vej 14, 4532 Gislinge	<p>Bekymret på grund af projektet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Helbred for omkringboende - Lugtgener - Støjgener - Miljøpåvirkninger - Dyrevelfærd <p>Holbæk Kommune bør tage de ambitiøse klimamål for Danmark alvorligt.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sundhed - Lugt - Støj - Natur - Ammoniak - Dyrevelfærd - Klimamål
9	Fam. Søeberg, Strandvejen 11, 4532 Gislinge	<p>Bekymret på grund af projektet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CO₂-aftrykket fra produktionen - Øget trafikmængde ad vej der er dårlig <p>Spørger hvor gylle fra svineproduktionen skal køres hen.</p> <p>Mener beslutning om miljøgodkendelse bør træffes af kommunalbestyrelsen og ikke en enkelt person i administrationen.</p> <p>Mener at husdyrproduktion af denne størrelse bør ligge i industriområde.</p> <p>Området er også generet af andre ting – vindmøller, skydebane, rute 21 m.m.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klimamål - Transport - Gylle - Administrativ/politisk beslutning - Industriområde og planlægning - Øvrige aktiviteter, der giver gener
10	Mads Teglers, Strandvejen 8, 4532 Gislinge	<p>Projektet vil påvirke mange aspekter ved Lammefjorden.</p> <p>Er ved at iværksætte virksomhed med ture på Lammefjorden, hvilket bliver usikkert med udvidelsen.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer, blandt andet om</p> <ul style="list-style-type: none"> - Andre virksomheder på Strandvejen
11	Miljøforeningen på Gislinge Lammefjord, v/Niels Teglers	<p>Opfordrer til at afgørelse om miljøgodkendelse træffes af kommunalbestyrelsen og ikke af administrationen.</p> <p>Mener at miljøgodkendelsen handler om nyetablering og ikke blot en udvidelse.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> - Administrativ/politisk beslutning - Klimamål - Andre virksomheder på Strandvejen

<p>Miljøforeningen på Gislinge Lamme-fjord, v/Niels Teglers (fortsat)</p>	<p>Mener projektet er i modstrid med 70 % reduktion af CO₂-udledning i klimaplan for Danmark.</p> <p>Efterspørger beregning af dyreenheder (DE) for bedriften.</p> <p>Bekymret for fødevarevirksomheder på Strandvejen på grund af lugtgener for medarbejdere og kunder, øget trafikale problemer og vandforsyning.</p> <p>Spørger til opgørelsen af vandforbrug og til vandtryk for andre som følge af projektet. Spørger til eventuel udskiftning af vandrør. Ønsker dokumentation herom.</p> <p>Spørger til afledning af tagvand og overfladevand.</p> <p>Har flere bemærkninger/spørgsmål vedrørende lugt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beder om oversigt over lugtgener hos omkringboende beregnet i OU - Geneafstand er ændret - Lugtmission fra stald 2 – herunder ift. oprindelig ansøgning - Foreslår overdækning af gyllebeholder og luftrensning – også ift. BAT <p>Spørger til opbevaring af døde dyr indtil afhentning.</p> <p>Kræver støjregninger og efterfølgende kontrolmålinger af støj.</p> <p>Påpeger at fluegener vil blive værre.</p> <p>Her flere bemærkninger/spørgsmål vedrørende transport:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan bro over kanalen klare den ekstra transport - Hvad med de bløde trafikanter - Ønsker trafikmåling, da kommunens skøn over trafikmængden er lavt - Kommunen bør vurdere om vejen er i orden, før miljøgodkendelse gives - Støj fra de tunge transportere - Er det kommunen eller Vejdirektoratet, der forholder sig til trafikale forhold og vejforbedring - Sætningsskader i huse tæt på vejen - Tung transport via Gislinge Fjordvej samt forbud herom <p>Desuden er der bemærkninger/spørgsmål vedrørende ansøgers</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vandforsyning (herunder forklaring på dokumentation for vandforbrug og -forsyning) - Lugt - Støj (herunder at dokumentation heraf ikke kræves forud for miljøgodkendelse) - Fluer - Transport - Sundhed (herunder forklaring på dokumentation for sundhed) - Gylle - Ammoniak - Natur (herunder forklaring på dokumentation for natur) <p>Specifikke kommentarer:</p> <p>Der er tale om en helt <i>ny miljøgodkendelse</i> givet efter § 16 a, stk. 2, som omhandler etablering. At der i teksten fremgår udvikelse, skyldes udelukkende, at der på nuværende tidspunkt er svineproduktion på ejendommen – altså inden indsendelse af ansøgningen.</p> <p>Begrebet <i>dyreenheder</i> bruges ikke længere for nye miljøgodkendelser. Harmonikrav, som administreres af Landbrugsstyrelsen, opgøres i en vis mængde kvælstof pr. hektar (§ 34 i husdyrgødningsbekendtgørelsen). Siden 2. marts 2017 har udbringningsarealer ikke været en del en miljøgodkendelse.</p> <p>Eventuelle miljømæssige problemer med afledning af <i>tagvand</i> vil blive inddraget, når der i forbindelse med byggeansøgning søges om udledningstilladelse.</p> <p>Nærmeste åbne vandløb er afvandingskanal cirka 85 meter sydøst for nærmeste stald og cirka 175 meter sydøst for gyllebeholder. Grundet afstanden og et landskab uden</p>
---	--	---

<p>Miljøforeningen på Gislinge Lamme-fjord, v/Niels Teglers (fortsat)</p>	<p>formuleringer/vurderinger i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3 til miljøgodkendelsen). Høringssvaret er vedlagt 12 billeder af Strandvejens tilstand og hus tæt på vejen.</p> <p>Har flere bemærkninger/spørgsmål vedrørende sundhedsrisiko for omkringboende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grundlaget for ansøgers og kommunens vurdering - Udenlandske og kommende danske undersøgelser bør inddrages i kommunens vurdering – Brug forsigtighedsprincippet - Bekymret for ammoniakudledningen - MRSA bør tillægges særlig vægt <p>Ønsker dokumentation herom. Høringssvaret er vedlagt bilag om indholdsstoffer i gyllelugt og artikel om hollandsk undersøgelse om luftforurening fra dyrehold.</p> <p>Spørger til opbevaring og udbringning af gylle – herunder hvilket biogasanlæg, der henvises til i ansøgning.</p> <p>Spørger til ændring af produktionsareal i stald 2 i forhold til oprindelig ansøgning. Ønsker dokumentation herom. Høringssvaret er vedlagt to bilag med staldtegninger.</p> <p>Spørger hvordan antal svin i staldene vil blive kontrolleret.</p> <p>Mener de fem siloer, der skal opføres, vil skæmme landskabet.</p> <p>Har flere bemærkninger/spørgsmål vedrørende ammoniakpåvirkning af beskyttet natur og påvirkning af bilag IV-arter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ændring af ammoniakemission mellem oprindelig og endelig ansøgning - Ændring af ammoniakdeposition til naturområder - Ændring af skovområde - Beregning af ammoniakdeposition til engområder syd for bedriften - Beder om kort med alle naturområder indtegnet, samt afstand til områderne - Tålegrænser for eng og mose bør inddrages i vurdering af påvirkning - Vurdering af ammoniakpåvirkningen af naturen 	<p>hældning vurderer kommunen, at der ikke er risiko for forurening af vandløb med <i>overfladevand</i>.</p> <p>Ansøgers angivelse af, hvordan <i>døde dyr</i> opbevares og afhentes, fremgår af afsnit 5.4.4 i miljøkonsekvensrapporten (bilag 3). Ansøger har efterfølgende bekræftet, at mindre, døde dyr opbevares i container i lade indtil afhentning, og at større, døde dyr opbevares under kadaverkappe på afhentningsplads indtil afhentning.</p> <p><i>Produktionsarealet</i> i stald 2 er tilrettet i endelig ansøgning på baggrund af originale staldtegninger fremfundet af kommunen i forbindelse med sagsbehandlingen. Der sker ikke ændringer i stald 2, og derfor er størrelsen af produktionsarealet i endelig ansøgning sat til det, som fremgår af originale staldtegninger fra, da stalden blev bygget. Kommunen sender dokumentation i form af originale staldtegninger til miljøforeningen.</p> <p>For miljøgodkendelser givet efter den nye husdyrbruglov (efter 1. august 2017) omhandler ikke <i>antal af dyr</i>. Godkendelsen gives til et vist produktionsareal, som kontrolleres af kommunen ved miljøtilsyn.</p> <p><i>Fodersiloerne</i> indgår i kommunen samlede landskabelige vurdering, hvoraf det fremgår, at anlægget ikke vil virke ødelæggende for områdets kulturhistoriske og landskabelige værdier.</p> <p>Forudsætning for overholdelse af <i>BAT-krav</i> er blandt andet, at vilkår til gyllekølingsanlægget overholdes. Disse vilkår samt øvrige,</p>
---	---	--

	Miljøforeningen på Gislinge Lamme-fjord, v/Niels Teglers (fortsat)	<p>- Vurdering af påvirkning af levesteder for bilag IV-arter Ønsker dokumentation herom. Høringssvaret er vedlagt tre bilag om naturen i området.</p> <p>Margin for overholdelse af BAT-krav for ammoniakudledning er lille. Spørger hvordan kommunen vil kontrollere dette.</p>	der har betydning for blandt andet BAT, kontrolleres ved kommunens miljøtilsyn.
12	Maria Nicolajsen, Gl. Nykøbingvej 32, 4560 Vig	<p>Mener beslutning om miljøgodkendelse skal gå gennem kommunalbestyrelsen.</p> <p>Mener miljøgodkendelse passer dårligt med 70 % reduktion af CO₂-udledning i klimaplan for Danmark.</p> <p>Spørger til</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udvidelse af Strandvejen - Sundhed og vurderingen heraf – ønsker dokumentation herfor - Biogasanlæg - Anden opbevaring af gylle – ønsker dokumentation herfor 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> - Administrativ/politisk beslutning - Klimamål - Transport - Sundhed (herunder forklaring på dokumentation for sundhed) - Gylle (herunder forklaring på dokumentation for opbevaring af gylle)
13	Niels Petersen, Strandvejen 12, 4532 Gislinge	<p>Er imod projektet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tung trafik er dårlig for Strandvejen - To lastbiler kan ikke passere hinanden - Lugtgener, også ift. 2 udlejningslejligheder - Værdiforringelse af ejendom - Fluegener - Sundhedsrisiko mht. MRSA - Påvirkning af levesteder for dyr <p>Ønsker dokumentation for ammoniakpåvirkning af naturen.</p> <p>Mener ikke det skal være en person i administrationen men kommunalbestyrelsen, der skal træffe afgørelse om miljøgodkendelse.</p> <p>Oplyser at der er søgt om fritagelse fra landbrugspligt på ejendommen Strandvejen 12.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport - Lugt - Huspriser og salg af bolig - Fluer - Sundhed - Natur (herunder forklaring på dokumentation for natur) - Ammoniak - Administrativ/politisk beslutning <p>Specifikke kommentarer: Kommunen kan udelukkende inddrage <i>status af naboejendomme</i>, som det er registreret på godkendelsestidspunktet.</p>

14	Søren Brandt Wiuff, Strandvejen 1, 4532 Gislinge	<p>Transporter til og fra Strandvejen 10 vil belaste borgere i området og andre brugere af Strandvejen. Der er allerede meget trafik til virksomhederne på vejen.</p> <p>Især i forhold til de bløde trafikanter kan Strandvejen ikke tåle mere. Blandt andet ansatte og andre krydser dagligt vejen gående i forbindelse med høst af afgrøde på begge sider af vejen.</p> <p>Beregning af omkostninger til øget vedligehold og eventuel udvidelse af Strandvejen bør foretages.</p> <p>Får i forbindelse med grøntsagsproduktionen ofte besøg af interesserede – noget der gerne skulle bibeholdes.</p> <p>Protesterer over den voldsomme ekstrabelastning af området.</p> <p>Foreslår mere hensigtsmæssig placering af svineproduktion (og biogasanlæg) i tilknytning til allerede eksisterende industrianlæg (Kara/Novoren). Med nye tilkørselsramper til rute 21 vil det flytte rigtig meget transport fra de lokale veje.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transport - Lugt - Andre virksomheder på Strandvejen - Alternative løsninger
15	Niels Teglers på vegne af 137 borgere	137 underskrifter imod projektet.	

Andre virksomheder på Strandvejen

Husdyrbruglovens krav om mindst 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed er overholdt.

Herudover er andre virksomheder i nærheden ikke et hensyn, der indgår i reglerne og vurderingerne efter husdyrbrugloven. Kommunen har derfor ikke mulighed for at inddrage dette i afgørelse om miljøgodkendelse.

Med hensyn til lugt er der kun beskyttelse i relation til de konkrete referencepunkter anført i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, for eksempel samlet bebyggelse. Referencepunkter eller referencetyper (for eksempel andre virksomheder), der ikke er angivet i beskyttelsesniveauet, er der dermed ubeskyttet isoleret betragtet og må nøjes med den indirekte beskyttelse, som andre referencepunkter (for eksempel samlet bebyggelse) indirekte afkaster.

Det samme gælder med hensyn til afsætning af ammoniak, hvor for eksempel andre virksomheder kun er beskyttet med den indirekte beskyttelse, som andre referencepunkter (for eksempel natur) indirekte afkaster.

Transport

I forhold til tung transport ad Strandvejen har administrationen i den aktuelle sag rådført sig med advokat Mads Kobberø, codex advokaterne, som er ekspert i miljølovgivningen – herunder husdyrbrugloven. Han bekræftede, at ved udarbejdelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug er kommunens mulighed for at afhjælpe alle gener på grund af transport begrænset. Og det er som udgangspunkt ikke muligt ifølge husdyrbrugloven at afvise at give miljøgodkendelse på baggrund af forhold vedrørende transport ad offentlig vej. Nærmere oplysninger om dette og andre oplysninger fremgår af afsnit om transport i kommunens kommentarer i forbindelse med indkomne bemærkninger ved forannonceringen af ansøgning om miljøgodkendelse (bilag 4, side 83-84).

En del af bemærkningerne, der er kommet ind i forbindelse med nærværende høring, er allerede besvaret/kommenteret i bilag 4, side 83-84, og der henvises derfor hertil.

Kommunen vurderer, at broen over kanalen kan holde til nuværende og kommende trafik.

Kommunen har undersøgt antallet af tunge transporter vedrørende virksomheder/landbrug på Strandvejen. Dette for at kunne foretage et skøn over udviklingen i tung trafik som følge af den ansøgte svineproduktion. I høringssvar er det anført, at denne opgørelse af antallet af tunge transporter er for lavt, og at der derfor ønskes gennemført en trafikmåling. En trafikmåling vil måske give et andet billede af udviklingen i tung trafik. Men det vil ikke inden for de begrænsninger, husdyrbrugloven giver (se indledende kommentarer ovenstående), ændre noget på kommunens muligheder for at foretage anderledes vurdering af transport end allerede gjort.

Strandvejen er en kommunal vej, og det er kommunen, der tager sig af forhold vedrørende vejen – herunder eventuel udvidelse. Færdselsloven håndhæves af politiet.

Husdyrbrugloven åbner ikke mulighed for at forbyde tunge transporter ad Gislinge Fjordvej. Kommunens vejmyndighed vil holde øje med eventuelle problemer med tung transport ad Gislinge Fjordvej og overveje at forbyde lastvognskørsel.

Miljøkonsekvensrapporten er ansøgers og ansøgers konsulents tekst og vurderinger, og denne kan være farvet heraf. Miljøkonsekvensrapporten er ikke udtryk for kommunens holdning. Kommunens vurdering fremgår af afsnit 4.8.5 i selve miljøgodkendelsen.

Huspriser og salg af bolig

Det følger af flere afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at spørgsmål om værdiforringelse af omkringliggende ejendomme ikke er omfattet af husdyrbrugloven. Blandt andet af afgørelse af 8. oktober 2019⁷.

Muligheden for at kunne sælge og værdiforringelse af omkringliggende ejendomme samt kompensation herfor har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

---

⁷ 18/04837 (tidligere NMK-131-00280). <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/c311dc7f-1bb7-4615-9913-c1cbf9133c27>

Lugt

Af hensyn til omkringboende indeholder husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om maksimal lugtgener. Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Krav til lugtgener afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I ansøgningssystemet er der derfor beregnet teoretisk geneafstand for tre bebyggelsestyper: byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkeltbeboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Det elektroniske ansøgningssystem foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det fremgår heraf, at kriterier for lugtgener er overholdt.

I sagsbehandlingen vedrørende lugt er kommunen opmærksom på omkringboendes bekymringer. Da lugtgenekriterierne er overholdt må kommunen, imidlertid vurdere, at de ansøgte tiltag er tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Da lugtgenekriterierne er overholdt gælder endvidere, at kommunen ikke kan stille skærpede krav til reduktion af lugtgener.

Hvis der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, sikres med vilkår, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Lugtgener beregnet i OU

Husdyrbruglovens krav til, hvor meget det må lugte i omgivelserne, er defineret som et vist antal odour units (OU). Men i praksis vurderes der på, om en vis geneafstand er overholdt. Ansøgning om miljøgodkendelse skal nemlig ske gennem et elektronisk ansøgningssystem, hvor lovens krav omregnes til geneafstand ved hjælp af beregningsmodeller udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Kommunen har vurderet lugtgener på baggrund af den beregningsmetode, som er anvist af Miljøstyrelsen. Kommunen har ikke mulighed for at beregne lugtgener i OU hos omkringboende.

Ovennævnte beregningsmodel udregner den afstand fra husdyrbruget, hvor lovens krav netop er opfyldt – det er geneafstanden. Det betyder for eksempel, at hvis en enkeltbolig ligger tættere på husdyrbruget end geneafstanden, er genekriteriet ikke opfyldt. Ligger boligen længere væk end geneafstanden, er lovens genekriterie opfyldt.

Det betyder i det konkrete tilfælde, at i en afstand på 538,5 meter og derover fra det såkaldte lugtcentrum på ejendommen er intensiteten af lugt 15 OU og derunder. I en afstand på 1.010,7 meter og derover er intensiteten af lugt 7 OU og derunder. Og i en afstand på 1.300,4 meter og derover er intensiteten 5 OU og derunder. Se tabel 4 i miljøgodkendelsen.

Ændring af geneafstand

Der gennemføres teknologien gyllekøling i de fleste af staldene, og denne teknologi reducerer også lugtudledningen. I den oprindelige ansøgning var denne effekt ikke indregnet. I den endelige ansøgning har ansøger anført, at den lugtreducerende effekt af teknologien er sat til et niveau, så lugtgenekriterie til byzone netop er opfyldt. Lugtreduktionen er sat til en effekt på 5,3 %.

Dette er grunden til, at geneafstanden for lugt er ændret fra oprindelig ansøgning til endelig ansøgning. At produktionsarealet i en af staldene er mindsket med 11 m², har også medvirket, men kun ganske lidt

Lugtemission fra stald 2

Lugtemission fra stald 2 er i ansøgt drift 10.846 OU/s. Det er 319 OU/s mindre end i oprindelig ansøgning. Forskellen skyldes, at produktionsarealet i stald 2 er nedskrevet med 11 m² i endelig ansøgning på baggrund af originale staldtegninger fremfundet i forbindelse med sagsbehandlingen. Emissionsfaktor er 29 OU/m²/s. Se tabel 6 i bilag 3, afsnit B i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I høringsvaret er der henvist til lugtemission i nudrift – altså i eksisterende produktion, hvor stald 2 udelukkende anvendes til smågrise. I ansøgt drift ønskes, at stalden også vil kunne bruges til slagtesvin. Derfor er der i ansøgt drift regnet med en højere emissionsfaktor for produktionsarealet, som gælder for slagtesvin.

I miljøgodkendelsen er der i henhold til lovgivningen udelukkende vurderet på lugt i forhold til ansøgt drift. Nudrift har derfor ikke indgået i vurderingen med hensyn til lugt.

Ifølge kommunens oplysninger er der ikke foretaget inventarændringer i stald 2.

Overdækning af gyllebeholder og luftrensning, samt BAT

Overdækning af gyllebeholder kan ikke tillægges effekt i beregningerne af lugtgene. Dette fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste⁸.

I den aktuelle sag overholdes lugtgenekriterierne med den indsatte effekt af gyllekøling (5,3 % reduktion af udledningen af lugt). Når kriterierne er opfyldt, har kommunen ikke med den nuværende lovgivning hjemmel til at kræve yderligere lugtreduktion. Dette er derfor ikke gjort.

Kommunen har vurderet bedst tilgængelig teknik (BAT) som det kræves og er mulig i henhold til lovgivningen, anvisninger fra Miljøstyrelsen og afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Fluer

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse. Såfremt der alligevel opstår væsentlige gener, kan kommunen kræve yderligere bekæmpelse og forebyggelse.

---

⁸ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/gylleopbevaring/>

Sundhed

I miljøkonsekvensrapporten, som udarbejdes af ansøger og dennes konsulent, skal der for store husdyrbrug beskrives og vurderes det ansøgte projekts væsentlige direkte og indirekte virkninger blandt andet i forhold til "befolkningen og menneskers sundhed".

I Miljøstyrelsens vejledning herom står blandt andet:

"Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Konsulenten kan bemærke det, og vurdere om der er helt særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed. Det er emner, som optager omboende meget og er et emne, der ikke er direkte med i husdyrgodkendelsesreglerne, som et afskæringskriterie eller med en henvisning til de veterinære regler. Som et emne omkring menneskers sundhed, kan det beskrives, hvad projektet kan have af betydning udover, hvad der håndteres gennem de veterinære regler."

og

"... I afsnittet kan der redegøres for, at problemstillingen håndteres af de generelle regler på veterinærområdet. VVM-kravet om en konkret vurdering af det konkrete husdyrbrug kan håndteres ved at supplere med, om der for husdyrbruget er særlige beliggenhedsmæssige forhold, der kan betyde, at der bør udvises større forsigtighed (nærhed til institution/sygehus e.l.)."

På denne baggrund har kommunen suppleret med en vurdering i miljøgodkendelsens afsnit 4.11.

Øvrige hensyn til smitterisiko (herunder med MRSA) og omkringboendes sundhed er ikke reguleret af husdyrbrugloven. Dette understøttes af flere afgørelser fra Miljø- og Fødevareklagenævnet⁹. Heraf fremgår, at nævnet ikke tager stilling til smitterisiko med bakterier og sundhedsrisiko som følge af ammoniakemission, da dette ikke er forhold, der er omfattet af husdyrbrugloven.

Uanset at gylle måtte indeholde sundhedsskadelige stoffer, uanset at hollandsk undersøgelse skulle vise, at der er sundhedsrisiko for naboer til store svineproduktioner, og uanset amerikanske undersøgelser om MRSA, kan kommunen på baggrund af ovenstående ikke inddrage sundhed og smitterisiko i sagsbehandlingen i højere grad end der er gjort.

Samlet konklusion

Kommunen har ikke bemærkninger til konsulentens vurdering om sundhed. Kommunen vurderer, at der ikke er forhold vedrørende det konkrete projekt, som gør, at der skal udvises særlig forsigtighed udover det, der følger af de generelle veterinærregler.

Kommunen vurderer derfor, at spørgsmål om sundhed og smitterisiko er behandlet i miljøgodkendelsen i det omfang, den gældende lovgivning giver mulighed for.

---

⁹ 19/05331 af 15. november 2019. <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/15a3f9f6-58e7-43bc-88fa-bdb736724ec2?highlight=19%2F05331>
NMK-132-00813 af 30. oktober 2017. <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/11585956-6f30-4a73-8cf7-a5498ba9c8b4?highlight=NMK-132-00813>

Øvrige aktiviteter, der giver gener

Miljøgodkendelse af husdyrbrug sker efter bunden lovgivning. Der er ikke som for de øvrige aktiviteter krav om lokalplanlægning, hvor borgere har mulighed for at rette henvendelse til de politikere, der træffer afgørelse om lokalplanlægningen.

Det er derfor ikke muligt i henhold til husdyrbrugloven at inddrage andre aktiviteter i vurderingerne i forbindelse med en miljøgodkendelse til husdyrbrug. Ifølge husdyrbrugloven inddrages kun kumulation fra andre husdyrbrug – for eksempel med hensyn til lugt.

De øvrige aktiviteter har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

Alternative løsninger

Kommunen er forpligtiget til at sagsbehandle et ansøgt projekt, såfremt dette kan lade sig gøre inden for lovgivningen.

På ovenstående grundlag er alternative løsninger ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

Ammoniak

Ammoniakemission fra alle staldafsnit er i ansøgt drift 6.844,8 kg NH₃-N/år i endelig ansøgning. I oprindelig ansøgning var ammoniakemissionen beregnet til 6.860,2 NH₃-N/år. Forskellen skyldes, at produktionsarealet i stald 2 er nedskrevet med 11 m² i endelig ansøgning på baggrund af originale staldtegninger fremfundet i forbindelse med sagsbehandlingen. Emissionsfaktor er 1,4 NH₃-N/m²/år. Se tabel 1 i bilag 3, afsnit B i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I nudrift (hidtidige drift) er der også forskel på ammoniakemissionen i endelig og oprindelig ansøgning. Forskellen er mindre, idet stald 2 udelukkende anvendes til smågrise i eksisterende produktion. Emissionsfaktor er 0,56 NH₃-N/m²/år. I ansøgt drift ønskes, at stalden også vil kunne bruges til slagtesvin. Derfor er der i ansøgt drift regnet med en højere emissionsfaktor for produktionsarealet, som gælder for slagtesvin.

Dokumentation

Beregninger af ammoniakemission er i henhold til gældende regler gennemført i det elektroniske ansøgningssystem, som er udarbejdet af Miljøstyrelsen. Kommunen har kontrolleret, at forudsætningerne for beregningerne er korrekte og i den forbindelse bedt om at få foretaget enkelte rettelser (blandt andet nedskrivning af produktionsareal i stald 2 på baggrund af originale staldtegninger). Dokumentation for beregningerne fremgår derfor af ansøgningsskema (seneste er version 7).

Natur

Ændret beregningsmetode for afsætning af ammoniak til naturområder

Måden, hvorpå der skal regnes ammoniakafsætning på naturarealer fra de enkelte stalde, er ændret. Tidligere skulle der regnes med, at ammoniakemissionen fra den enkelte stald kom fra den del af stalden (mur eller hjørne), som var tættest på et givent naturpunkt. Nu skal ammoniakemissionen beregnes fra centrum af hvert enkelt staldafsnit. Denne ændring fremgår af § 30, stk. 1, 2.

punktum i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Ændringen trådte i kraft den 12. juli 2019 og blev indarbejdet i det elektroniske ansøgningssystem den 18. juli 2019.

Dette er grunden til, at der er forskel mellem oprindelig ansøgning (maj/juni 2019) og endelig ansøgning (november 2019) i de beregninger af ammoniakafsætning til naturarealer, som er foretaget i det elektroniske ansøgningssystem.

Potentielt ammoniakfølsom skov – naturområde nr. 5

Miljøstyrelsen ændrede i april 2019 kortgrundlaget for potentiel ammoniakfølsom skov. Dette skete på baggrund af styrelsen ændrede vurdering af hvilke skove, der er potentiel ammoniakfølsom, og styrelsen vejledning herom.

I den oprindelige ansøgning har ansøgers konsulent taget udgangspunkt i det tidligere kortgrundlag.

Med hensyn til potentielt ammoniakfølsom skov tager kommunen i sagsbehandlingen udgangspunkt i Miljøstyrelsens nye udpegningsslag. Kommunen har i den konkrete sag ikke belæg for at vurdere anderledes end Miljøstyrelsen. Kommunen har derfor bedt ansøgers konsulent om at beregne for Kategori 3 Skov med udgangspunkt i et punkt cirka 2,2 km øst for anlægget, hvor der er et område udpeget som Kategori 3 Skov – Tilgroet lysåbent.

Nye kort og ny tabel

På baggrund af høringssvar har kommunen tilføjet miljøgodkendelsen nye kort og ny tabel med beskyttede naturområder. Se kort 1-3 og tabel 3 i miljøgodkendelsen.

Dokumentation for afstand til de enkelte naturpunkter fremgår af ansøgning i det elektronisk ansøgningssystem (tabel 8.2 i PDF-udskrift af ansøgning).

De udførte vurderinger af påvirkning af naturtyper

Påvirkningen af naturområder er vurderet i henhold til lovgivningen og praksis på området.

Kategori 1 og 2 natur er vurderet i forhold til totaldeposition af ammoniak og sat i forhold til lovkrav.

For kategori 3 natur og § 3 beskyttet natur skal vurderes i forhold til, om der sker en tilstandsændring af naturtypen som følge af ammoniakdeposition fra den pågældende husdyrproduktion. Der er derfor vurderet i forhold til merdeposition af ammoniak, som i alle tilfælde er under 1,0 kg N/ha/år. Af lovgivningen fremgår, at der for kategori 3-natur ikke kan stilles krav om merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år. For § 3 beskyttet natur vil det som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring, hvis en ændring af dyrehold medfører merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder. Kommunen har ikke fundet, at der er grundlag for at vurdere engene langs kanalen anderledes, end at der ikke sker en tilstandsændring ved merdeposition under 1,0 kg N/ha/år.

Bilag IV arter

Som det fremgår af ovenstående, er det vurderet på baggrund af lovgivningen og gængs praksis, at der ikke sker påvirkning af beskyttet natur i nærheden af husdyrbruget.

Det er på baggrund af dette, at kommunen vurderer, at bevaringsstatus for eventuelle bilag IV-arter må betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rasteplasser ikke påvirkes. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

Dokumentation

Beregninger af ammoniakafsætning er i henhold til gældende regler gennemført i det elektroniske ansøgningssystem, som er udarbejdet af Miljøstyrelsen. Kommunen har kontrolleret, at forudsætningerne for beregningerne er korrekte og i den forbindelse bedt om at få foretaget enkelte rettelser (blandt andet placering af potentielt ammoniakfølsom skov og nedskrivning af produktionsareal i stald 2 på baggrund af originale staldtegninger). Dokumentation for beregningerne fremgår derfor af ansøgningsskema (seneste er version 7).

Dette er dokumentationen, der danner baggrund for kommunens vurdering af ammoniakpåvirkningen af natur og af påvirkningen af bilag IV arter.

Gylle

Krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet til gylle fra produktionen fremgår af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Det er således ejers ansvar at der til enhver tid er opbevaringskapacitet nok. Det står derfor ejer frit for at vælge hvordan han vil opfylde kravet om opbevaringskapacitet. Det kan være i beholdere på andre ejendommen, eller det kan være på et biogasanlæg. Og dette valg kan ændre sig fra år til år.

Opbevaring af gylle – herunder opbevaringskapacitet – bliver altid tjekket ved kommunens miljøtilsyn.

At det er ikke længere et krav, at opbevaringskapacitet skal vurderes i en miljøgodkendelse, kan ses af såkaldt Helpdesk-svar¹⁰ fra Miljøstyrelsen.

Hvilke marker, gyllen bliver kørt ud på, er ikke længere en del af en miljøgodkendelse til husdyrbrug. Siden 1. august 2017 er dette reguleret af de generelle gødningsregler.

Opbevaringskapacitet, potentielt biogasanlæg og udbringningsarealer har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

Vandforsyning

Oplysninger om vandforbrug fremgår af afsnit 4.1.2 i miljøkonsekvensrapport (bilag 3).

Forventet vandforbrug i ansøgt drift er skønnet af ansøger. I forhold til nuværende vandforbrug og udvidelsen af produktionsarealet vurderer kommunen, at dette skøn er realistisk.

Der forventes at blive brugt 1.500 m³ vand om året til vask af stalde.

Ansøger ændrer ikke stikledning på egen ejendom. Vandflow pr. time vil derfor ikke være større end i nudrift. Men der vil blive brugt vand på ejendommen i længere perioder. Det overvejes at etablere buffertank.

---

¹⁰ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/opbevaring-af-husdyrgoedning-og-ensilage/beregning-af-opbevaringskapacitet-1/>

Kommunen har undersøgt forholdene omkring forsyningen af vand fra Gislinge Vandværk. Kontaktperson på vandværket har oplyst, at der er problemer med vandtrykket i dag. Især når ejendommen på modsatte side af vejen til Strandvej 10, tager vand ind til kartoffelvask falder trykket mærkbart i ledningen. Forsyningsledningen er på 70 mm har ikke umiddelbart tilstrækkelig kapacitet til at forsyne den øgede ønskede vandmængde på ca. 14.600 m³ til Strandlystvej 10.

Vandværket er umiddelbart positiv omkring levering af en øget vandmængde til ejendommen. Vandværket er i kontakt med ejer af Strandvejen 10 for at finde den bedste løsning for levering af vand. Det kunne være, om der skal lægges en ny forsyningsledning, eller om ejendommen eventuelt kunne etablere en tank, som fyldes om natten, hvor forbruget ellers er lavt

Det kan i øvrigt oplyses, at der er et normalregulativ, som gælder for alle almene vandværker i Holbæk Kommune. Af regulativet fremgår bl.a.:

- at ejer selv afholde udgifterne til stikledninger
- at vandværker kan opkræve supplerende tilslutningsbidrag ved udvidelse af erhvervsenhed, navnlig ved etablering af flere vandforbrugende installationer.

Dette tilslutningsbidrag skal bruge til at anlægge ny forsyningsledning.

De nærmere detaljer om eventuel udskiftning af vandledninger i området er ikke et emne, der indgår i en miljøgodkendelse.

Klimamål

Et husdyrbrugs udledning af drivhusgasser er ikke et emne, som er reguleret af husdyrbrugloven.

Det følger af afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at emner, som ikke er reguleret af husdyrbrugloven, ikke kan indgå i vurderinger i afgørelser efter husdyrbrugloven.

Mål i klimaplanen for Danmark har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

Dyrevelfærd

Reglerne vedrørende dyrevelfærd administreres af Fødevarerstyrelsen.

Dyrevelfærdsreglerne indgår kun i husdyrbrugloven som den forudsætning, der er for udnyttelsen af det produktionsareal, som miljøgodkendelsen giver tilladelse til.

Krav om dyrevelfærd er således ikke et emne, som er reguleret af husdyrbrugloven.

Det følger af afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at emner, som ikke er reguleret af husdyrbrugloven, ikke kan indgå i vurderinger i afgørelser efter husdyrbrugloven.

Overholdelse af dyrevelfærd har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

Administrativ/politisk beslutning

I Holbæk Kommune har kommunalbestyrelsen besluttet at uddelegere beslutning om miljøgodkendelse til administrationen.

Beslutning om miljøgodkendelse træffes af administrationen og ikke af en enkelt sagsbehandler.

Industriområde og planlægning

Der er ikke tale om etablering af nyt industriområde, idet der er tale om godkendelse til husdyrproduktion, hvilket ikke kræver særskilt planlægning.

Egentlige erhvervsområder i Holbæk Kommune er beliggende eller skal ligge i byzone. Lovgivning på husdyrområdet giver ikke mulighed for svineproduktion i byzone. Med den nuværende lovgivning kan slagtesvineproduktion således ikke findes sted i et industriområde.

Støj

Kommunen har vurderet i henhold til gældende regler og gængs praksis. Som det fremgår af afsnit 4.8.1 har kommunen vurderet, at støjen fra vedvarende støjkluder ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Støjgrænserne er fastsat i vilkår 23 i miljøgodkendelsen. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være større, kan kommunen kræve støjmåling/-beregning og afhjælpende foranstaltninger, som minimerer generne.

Kommunen vil derfor ikke i forbindelse med afgørelse om miljøgodkendelse kræve forudgående støjberregninger og efterfølgende kontrolmålinger af støj.